

Īsziņas

Mazpulcēni izcīna 1.vietu

Šogad Latgales mazpulku projektu rudens forumā Rogovkā mūspusi pārstāvēja seši Rekasas vidusskolas mazpulcēni. Mazpulcēns Ints Brokāns debitēja kā aktieris izrādē "Vecīša cimdīņš", Marks Ločmelis tirdziņā prasmīgi reklamēja vecāku saimniecībā sarazoto un pārdeva visu līdzatvesto produkciju. Arī Ērikai Kalackai izdevās veiksmīgi iztirgot visu siera rituli, jo prata uzskaitīt labās lietas, ko pircējs iegūs, ja iegādāsies kaut mazu siera gabaliņu. Savukārt mazpulcēns Jurgis Milaknis prezentēja savu darbu un ieguva Latgales mazpulku projektu foruma Atzinību, bet Amandas Prancānes un Andas Keišas darba prezentāciju eksperti atzina par vislabāko – meitenes Latgales mazpulku projektu forumā ieguva 1.vietu.

Dzers kafiju ar politiķiem

6.novembrī plkst. 14.00 Balvu Novada muzeja pagrabīņā jaunieši aicināti uz pasākumu "Kafija ar politiķiem," kurā būs iespēja tikties un diskutēt ar politikas veidotājiem, lēmumu pieņēmējiem un vietējiem uzņēmējiem.

Darbu vērtē kā neapmierinošu

Valsts prezidents Raimonds Vējonis otrdien uz tikšanos Rīgas pili aicinājis 13.Saeimā ievēlētās partijas "KPV LV" Ministru prezidenta amata kandidātu Aldi Gobzemu, Jaunās konservatīvās partijas Ministru prezidenta amata kandidātu Jāni Bordānu un partiju apvienības "Attīstībai / Par!" Ministru prezidenta amata kandidātu Arti Pabriku. Valsts prezidents uzsver: "13.Saeimā ievēlēto partiju īstenotās konsultācijas un tajās panāktais progress par iespējamo koalīciju un jaunās valdības vadītāja kandidatūru vērtējams kā neapmierinošs. Šobrīd nav panāktas vienošanās ne tikai par nākamās koalīcijas aprisēm, bet arī vērojama nespēja vienoties par darāmajiem darbiem. Tas ne tikai apdraud iespējas panākt vairākuma atbalstu vienam no šiem Ministru prezidenta kandidātiem, bet rada riskus, ka jaunā Saeima 6.novembrī nespēs vienoties par 13.Saeimas priekšsēdētāju un prezidiju".

Kad skolā grand šāvienu...

Foto - E.Gabranovs

Šautuvē Viļakā. Aptaujātie sportisti bija vienprātīgi, ka par šī sporta veida attīstību mūsupusē jāsaņem paldies B.Bondaram un Ē.Vancānam.

Edgars Gabranovs

Pagājušās nedēļas nogalē Viļakas pamatskolas 2.kategorijas šautuvē pulcējās sportisti uz bijušā Viļakas vidusskolas ilggadējā šaušanas pulciņa vadītāja un trenera Bronislava Bondara piemiņas balvas izcīņu ložu šaušanā. Sacensību galvenais tiesnesis Ēvalds Vancāns priecējās, ka sacensībās startēja piecas vietējās komandas: "Kas vajadzīgs labam šāvējam? Nostājoties uz uguns līnijas, jāklūst par flegmatīki, kurš dzird tikai tiesneša un trenera balsi."

Viļakas Valsts ģimnāzijas 9.klases audzēkne Samanta Jugane šaušanas prasmes apgūst jau četrus gadus. Tautā, kas mudina trenēties meitenēm tik neierastā sporta veidā, jaunieze atzina, ka patīk šaut ar mazkalibra pistoli: "Tas man atgādina filmas, kurās policisti aiztur noziedzniekus." Viņa spriež, ka labu rezultātu priekšnosacījums ir labs garastāvoklis: "Pirms sacensībām nav vēlams ilgi skatīties televizoru, spēlēt telefonā. Jābūt labai redzei un lielai pacietībai." S.Juganei šobrīd ir 1.sporta klase un, kā prognozē jaunieze, meistara klasi, ja cītīgi trenēsies, varētu sasniegt pēc 2-3 gadiem. Viņa ir pārliecināta, ka šaušana Viļakas pusē attīstās tikai un vienīgi pateicoties skolotājam Ēvaldam Vancānam. "Viņš ir ļoti labs treneris," secina Samanta. Viņai piekrit 9.klases skolēns Didzis Aleksāns, kurš var lepoties ar Latvijas čempiona titulu šaušanā ar pneimatisko šauteni. Tādu pašu rezultātu izcīnījusi arī 8.klases audzēkne Diāna Dupuža.

Viņa atzina, ka patīk šaut ar pneimatisko šauteni: "Gribētu būt meistare." Tautā, kad šo mērķi varētu realizēt, jaunieze prognozēja, ka tas varētu notikt pēc gada. Tāpat viņa pajokoja, ka tas, ka viņa kā meitene prot šaut, turklāt labi, ir plus: "Varu puišus aizstāvēt..." D.Dupuža piektdien un sestdien Viļakā izcīnīja vienu otro un vienu trešo vietu, bet S.Jugane divas pirmās un vienu otro vietu. "Savukārt D.Aleksānam šoreiz neveicās. Augstvērtīgākos rezultātus uzrādīja Viktorija Vancāne un Arvis Pužulis," zināja teikt tiesnesis Ē.Vancāns.

Zīmīgi, ka tēva Bronislava piemiņas balvas izcīņā piedalījās arī viņa dēls Edgars Bondars un māsu dēls Jānis Smirnovs. Edgars šobrīd ir Latvijas vēstnieks Varšavā. "Šis turnīrs šādā formātā sākas, šķiet, pirms 15 gadiem. Esmu motivēts atbalstīt Viļakā vēl vienu labu pasākumu, tāpēc labprāt šurp braucu un iespēju robežās palīdzu. Mēs kā pēcteči priecājamies un lepojamies, ka nelielā lauku skolā varam atbalstīt turnīru, kas nosaukts tēva vārdā. Viņš aizsaulē aizgāja 1983.gadā. Šodien ir 2018.gads, un tēva piemiņai joprojām tiek uztureta. Esmu Latvijas, Latgales un sava dzimtā novada patriots. Tāds ir arī mans tiešais darbs - tuvināt cilvēkus. Ārzemēs izmantoju jebkuru iespēju, lai Latvijas karogu paceltu augstāk," pastāstīja diplomāts. Valsts svētkos, kā arī ikdienā viņš mudina turēties pie savas valsts, ar to lepoties. Līdzīgi domā māsu dēls Jānis no Tukuma, kurš šobrīd strādā Rīgā: "Bez datoriem neiztikt, tomēr aicinu iesaistīties jebkurās fiziskās aktivitātēs un mīlēt savu valsti."

Nākamajā adugunī

- Godā Dievu un darba tikumu
Dzimtas stāsts Bērzkalnes pagastā
- Dzirdēt ir viens, bet vēl labāk redzēt pašu acīm!
Rugājieši ciemojas pie Zemgales saimniekiem

Atklāj tiltu un starptautisko izstādi.

7. lpp.

Tukuma Lāčplēsis ar spēcīgo latvietības gēnu!

8. lpp.

Līdz LATVIJAS simtgadei 19 dienas!

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Man uzdāvināja grāmatu ar stāstiem par Latvijas cilvēkiem. Par viņu dzīves laika paralēlēm – līdz briesmīgajam notikumam un pēc tam, sabrūkot veikalam “Maxima” Zolitūdē. Atmiņas ir krāsainas, ar smaidīgiem foto un prieku sejās. Jo līdz 21. novembra vēlai pēcpusdienai šie cilvēki dzīvoja savu ierasto ikdienas ritmu. Un tad 54 cilvēkiem dzīve beidzās. Cik vienkārši ir to pateikt un cik grūti iejusties patiesībā, kā tas toreiz bija. Kā stāsta Artūrs: “Tu katru dienu esi apmeklējis šo veikalu, bet tagad nekas nav skaidrs – ir tikai melnme un dzelzs, un betons.” Viņa Tatjanu izdevās atrast, pēc smagām operācijām meitene izdzīvoja un vēlāk viņi apprecējās, taču veselības traumas Taņai paliks uz visu atlikušo mūžu.

Nāk tumšais rudens un veļu laiks. Klusu pārdomu, atmiņu un arī sāpju laiks. Dzīve dod mācību visiem. Padomāt par mirkļiem, ar kuriem salīdzinājumā vairums mūsu dzīves tādi nieki vien ir, pat putekļi, ko viegli notraukt ar roku. Bet pirms pieciem gadiem vēlā novembrī jauna sieviete, iespiesta gruvešos, turēja rokās asiņainu telefonu un drudžaini domāja: “Neviens neriskēs ar savu dzīvību, lai mani atraktu. Katrs atradīs attaisnojumu, kāpēc mani neizglāba...”

Latvijā

Krievu miljardierim sarūpēts vēl viens īpašums Gaiziņa apkārtnē.

Jau vairākus gadus ar “Latvijas Balzama” īpašnieku, krievu miljardieri Juriju Šefleru, saistītas firmas uzpērk īpašumus Gaiziņa apkaimē. Tagad ar valsts iestāžu svētību šiem īpašumiem pievienosies vēl viens, kas līdz šim piederēja valstij, Zemkopības ministrijas uzņēmumam “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” (LLKC). Ar Šefleru saistītās firmas līdz šim jau ieguvušas zemi Viešura kalna un Kaķīša ezera krastos. Miljardierim ap ezeru ir jau vairāk nekā divsimt hektāru zemes, bet apkaimē - ap diviem tūkstošiem hektāru. Jaunais īpašums ir LLKC apmācību vieta “Pakalniēši” Vestienas pagastā, ko ik gadu apmeklēja pāris tūkstoši cilvēku no visas Latvijas. Lielākoties izglītojošās ekskursijās te brauca skolēni, kuriem iekārtotas takas dabas izzināšanai.

Jānotiek brīnumam, lai jaunā Saeima būtu gatava darbam. Ir jānotiek brīnumam, lai jaunā valdība būtu gatava sākt darbu līdz ar 13. Saeimas sanākšanu uz pirmo sēdi, kas paredzēta 6. novembrī, - tā izsacījies pašreizējā Ministru kabineta vadītājs Māris Kučinskis (ZZS).

Ģimenes ārstu asociācija gribētu redzēt citu veselības ministri. Pašreizējai veselības ministrei Andai Čakšai (ZZS) nav vietas jaunajā valdībā, bet viņas vietā būtu jānāk kādam kandidātam no jaunievelētajām partijām, - uzskata Latvijas Ģimenes ārstu asociācijas prezidente Sarmīte Veide.

Simtgades ugunošanas šovs izmaksās desmitreiz vairāk nekā parasti. Simtgades svētku ugunošana Rīgā izmaksās 234 999 eiro (bez pievienotās vērtības nodokļa), - liecina Iepirkumu uzraudzības biroja mājaslapā pieejamā informācija. Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments noslēdzis iepirkumu par “simtgadei veltītā muzikālā gaismas uzveduma “Saules mūžs” māksliniecisko un tehnisko realizāciju un autoruzraudzību”. Iepirkumā pieteicies viens pretendents, kas arī atzīts par uzvarētāju - biedrība “Staro 100”.

Valsts ieņēmumu dienests konstatē pārkāpumus. Valsts ieņēmumu dienesta Nodokļu kontroles pārvalde šā gada deviņos mēnešos veica 1050 darba devēju tematiskās pārbaudes, 643 gadījumos konstatējot pārkāpumus. Tostarp 447 gadījumos konstatēts, ka no darba algām netiek pareizi aprēķināti un/vai maksāti nodokļi, 116 gadījumos ziņas par personām, kuras uzsāk darbu, VID iesniegtas novēloti, 109 gadījumos konstatēti darbu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumi.

(No ziņu portāliem www.delfi.lv un www.tvnet.lv)

Balvos darbojas peldošā pirts

Aicina izbaudīt skaistu vakaru uz ezera

Irēna Tušinska

Pirms diviem gadiem uzņēmīgie Balvu novada iedzīvotāji JĀNIS un LIENA LIELBĀRŽI, pateicoties “LEADER” projekta atbalstam, sāka būvēt neparastu, peldošu viesu māju ar pirti, kas novembra sākumā, izturējusi pēdējās pārbaudes, būs gatava uzņemt pirmos viesus.

Liena Lielbārde atceras, ka pirmo reizi ideja uzbūvēt peldošu pirti ienākusi prātā kādā dūmakainā vakarā, kopā ar vīru Jāni braucot garām Balvu ezeram. “Toreiz tas bija tikai tāds sapnis,” piebilst balveniete. Pamazām kopīgās sarunās doma ieguva reālākas aprises, līdz pienāca brīdis, kad, uzrakstījuši, iesnieguši un saņēmuši atbalstu “LEADER” projektam ar romantisku nosaukumu “Vakars uz ezera”, viņi ķērās pie sapņa īstenošanas.

Jānis neslēpj, ka daudzas idejas aizlienētas no internetā redzētajām līdzīga veida peldošajām celtnēm, jo tādu Latvijas ūdenskrātuvēs esot ne mazums. Lai gan pirmās skices zīmējuši paši, peldošās ēkas celtniecība uzticēta profesionāliem meistariem. Ēkas karkasu ar terasēm uz pontona būvēja SIA “Veiks”, pārējos darbus veica galdnieks Aldis Voits.

Tas vien, ka no projekta apstiprināšanas līdz pirts pabeigšanai pagājuši divi gadi, liecina par milzīgo darbu, kas ieguldīts, lai nonāktu līdz skaistajam gala rezultātam. Viss, sākot ar tehnisko noteikumu izstrādi un dažādu atļauju saņemšanu, tostarp no Valsts Vides dienesta, vietējās būvvaldes un Lauku atbalsta dienesta, līdz pat piestātnei piemērotas vietas iegādei prasīja arī pamatīgus naudas līdzekļu ieguldījumus.

Iespējams, strādās arī ziemā

Peldošā māja vienlaikus varēs uzņemt līdz 20 viesiem. Pēc kārtīgas izkarsēšanās saunā ciemiņiem būs iespēja atvēsināties ezerā un pēc tam nobaudīt karstas tējas krūzi, vērojot kamīna liesmas atpūtas telpā, kas aprīkota ar ērtu dīvānu un platekrāna televizoru. Viesu mājā ir iespēja arī noskaloties dušā un apmeklēt mūsdienīgu standartiem atbilstošas labiercības. Savukārt tie, kuri izvēlies doties ceļojumā pa Balvu ezeru, peldošās ēkas augstāvē varēs izbaudīt burvīgus dabasskatus, sauļoties vai vērot krāšņu saulrietu. Jāpiebilst, ka ceļojumā pa ezeru peldošo ēku vedīs kapteinis ar peldriku vadīšanas tiesībām kabatā.

Jānis un Liēna sola, ka te būs iespēja rīkot visdažādākās svinības gan plašākam viesu lokam, gan vienkārši atpūsties kopā ar ģimeni vai draugiem. Viesu nams var darboties, gan peldot ezera ūdeņos, gan stāvēt pietauvots krastā. “Īpaši vējainā laikā nevarēsim doties izbraucienā, jo peldošā māja tam nav piemērota,” piebilst Jānis. Iespējams, pirts varētu darboties arī ziemā, bet to rādīšot pirmā darba gada pieredze.

Pagaidām uzņēmīgie projekta autori nav izveidojuši galējo pakalpojumu cenrādi. Tas būšot atkarīgs no daudziem

Pirts saimnieki. Liēna un Jānis divu gadu laikā ieguldījuši milzīgu darbu, lai pilnveidotu balveniešu un pilsētas viesu atpūtas iespējas uz ūdeņiem. Ja viss noritēs kā plānots, viņi iecerējuši piestātnei pārvērst par gliutu atpūtas zonu lieliem un maziem.

Dažādām gaumēm. Svinību viesi, kuri nevēlēsies karsēties pirtī, varēs patīkami pavadīt vakaru, sēžot ērtā dīvānā un vērojot kamīna liesmas.

Kaut dejo, kaut sauļojies! Siltā laikā, iespējams, vislabprātāk viesi pavadīs laiku uz plašās augšējās terases, vērojot burvīgus dabasskatus.

apstākļiem – cik ilgi viesi vēlēties ballēties, kurās nedēļas dienās tas notiks utt. Tā kā izmaksas peldošās viesu mājas uzturēšanai nav mazas, arī cenas būs atbilstošas – augstākas nekā parastā pirtī. Jānis un Liēna ir pārliecināti, ka ar laiku, vadoties no darba gaitā iegūtās pieredzes, pamazām izveidos optimālu pakalpojumu cenrādi.

Jāteic, jaunā pirts nav vienīgais ģimenes iztikas līdzeklis, jo Jānis nodarbojas ar lauksaimniecību, bet Liēna līdz nesenam laikam strādāja par sociālo darbinieci Balvu novada Sociālajā dienestā. Jānis uzskata, ka uzņēmējs nedrīkst darboties tikai vienā nozarē: “Ja kādā jomā iet sliktāk, var nopelnīt citā.” Arī projektu iespējas, attīstot savu lauku saimniecību SIA “Ciemiņi” Viksnas pagastā, Jānis un Liēna izmantojuši vairākkārt.

Piestātnē plāno ierīkot atpūtas zonu

Lienā stāsta, ka viens no

galvenajiem priekšnosacījumiem, lai realizētu šo ideju, bija piestātnes vietas atrašana: “Sākumā cerējām, ka kādu zemes pleķi ezerā krastā varēs iznomāt no pašvaldības, tomēr tādu neizdevās atrast.” Par laimi, pašvaldības speciālisti projekta autoriem ieteica vērsties pie kādas privātpersonas, no kuras viņiem izdevās iegādāties piekrastes zemi 3 hektāru platībā. Padziļinot ezera gultni krasta tuvumā, uzņēmēji tur izveidoja piestātnei un izvietoja peldošo namu.

Lienai un Jānim ir tālejoši plāni. Ar laiku, labiekārtojot piestātnes teritoriju, viņi iecerējuši to pārvērst par ērtu un gliutu atpūtas zonu, kur varēs atpūsties gan lieli, gan mazi. “Gribas, lai, ienākot teritorijā, cilvēks nonāk relaksējošā vidē, kur var atpūsties gan pieaugušie, gan bērni. Bet tie ir tikai nākotnes plāni,” piebilst Jānis.

Vai būtu lietderīgi samazināt literatūras mācību stundu skaitu, aizstājot ar citu priekšmetu?

Viedokļi

Drāma jau ir acu priekšā

VALENTĪNA KAŠA, Stacijas pamatskolas skolotāja

Jaunais pamatizglītības standarta projekts, kurā akcentē kompetenču pieeju balstītu mācību saturu, paredz izmaiņas mācīšanās un arī

mācīšanās procesā. Šobrīd literatūru kā atsevišķu priekšmetu sāk mācīt no 4.klases. Viņiem nedēļā ir viena mācību stunda, bet no piektās klases – divas reizes nedēļā. Jaunais standarts pedagogus satrauc, jo būs jāatsakās no divām stundām.

Skolotāja darba apraksta vienā vadlīnijā ir teikts, ka "skolotājs, kurš vada mācīšanos, iedvesmo, virza un atbalsta skolēnus izaugsme". Manuprāt, tas nav nekāds jauns, jo savā pedagoģiskajā darbā, kas man tuvojas četrdesmit gadu sliekšnim, to esmu centusies darīt vienmēr. Taču izanalizējot šo frāzi jaunā kompetenču projekta kontekstā, man ir jautājums: "Cik pamatīgi es varēšu atbalstīt un veicināt savu skolēnu izaugsmi, ja tādām priekšmetam kā literatūra tiek atvēlēta tikai viena mācību stunda nedēļā?" Projekta autori uz literatūras stundu rēķina ir iecerējuši, manuprāt, mākslīgu veidojumu – jaunu mācību priekšmetu, kas saukties "Drāma".

Līdz šim literatūras stundās esmu izmantojusi drāmu kā metodisko paņēmieni, lai ieinteresētu skolēnus vienas apgūvē, lai attīstītu viņos radošo potenciālu, lai veicinātu ikviena audzēkņa izaugsmi. Mani skolēni labprāt ir

iesaistījušies dažādu literāro darbu fragmentu dramaturģijā, monologu un dialogu veidošanā. Viņiem ir patīcis spēlēt lomu spēles, iejusties dažādu literāro varoņu lomās un izstāstīt notikumus no sava redzējuma.

Literatūras stundās skolēni iepazīst arī dramaturģijas darbus. Viņiem patīk lasīt lugu fragmentus lomās, diskutēt par atsevišķu lugu varoņu rīcību, izteikt viedokli, kā konkrētā situācijā paši būtu rīkojušies. Atceros, ka arī man pašai kā skolniecei patika iestudēt nelielus literāro darbu fragmentus un tad uzstāties auditorijas priekšā. Tas apliecina, ka drāma ir jau gadu desmitiem izmantots paņēmieni. Izmantojot drāmas metodi, literatūras stundās esmu centusies skolēnos ieaudzināt tādas vērtības kā godīgums, izpalīdzība, savaldība, atbildība, centība un drosme, jo, manuprāt, literatūra ne vien attīsta mākslas uztveri, bet galvenokārt ir uz vērtībām orientēts mācību priekšmets. Nespēju saprast, kā mācību jomu ietvaros jaunajā projektā var akcentēt skolēniem apgūstamās vērtības un tajā pašā reizē samazināt mācību stundu skaitu.

Grūti saprast, kāds ir projekta autoru mērķis drāmu kā literatūras stundu metodisko paņēmieni izraut no konteksta un izveidot kā atsevišķu mācību priekšmetu. Kādēļ tas ir

vajadzīgs? Kas šo mācību priekšmetu pasniegs? Diplomēts skolotājs vai režisors bez pedagoģiskās izglītības?

Neesmu pārliecināta, vai skolēni drāmas stundās apgūtās prasmes varēs izmantot konkrētā situācijā citos mācību priekšmetos. Tā kā esmu arī angļu valodas skolotāja, tad drīzāk saku, ka nē, jo, uzstājoties ar prezentāciju angļu valodas stundā, skolēns vairāk domā par saturu, par pareizrūnu, par dažādu gramatisko konstrukciju lietošanu teikumos, nevis, teiksim, cik māksliniecisks būs viņa rokas mājiens. Es pievienojos savu kolēģu, literatūras skolotāju izteiktam viedoklim, ka "literatūras stundu samazināšana ir drāma".

Fakti

- **Pilnveidoto mācību saturu un pieeju šobrīd ar "Skola 2030" atbalstu jau izmēģina 100 pirmsskolas un skolas Latvijā, tostarp Balvu pirmsskolas izglītības iestāde "Sienāzītis", Balvu pamatskola un Rugāju novada vidusskola.**

- **Pedagogus satrauc fakts, ka skolēni jau tā maz lasa, pārsvarā dzīvo viediericēs, un sagaidāmais jauninājums ar literatūras stundu samazinājumu vēl vairāk kaitēs viņu attīstībai un domāšanai.**

- **Par jauno kompetencēs balstīto pamatizglītības standartu vēl diskutēs. Zināms, ka tajā plānots akcentēt septiņas prasmes, kas jāattīsta, beidzot 9.klasi, tādas kā matemātika, valoda, veselība un citas.**

Bērni lasīs daudz un iedziļinoties

INESE LEITĀNE, VISC projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" ("Skola 2030") pārstāve

Literatūrai kā mācību priekšmetam ir ļoti nozīmīga vieta cilvēka emocionālās pasaules veidošanā, tā paplašina pieredzi, ļauj attīstīt gan radošas, gan domāšanas prasmes, tā veido prasmi iegūt un izvērtēt informāciju, veido izpratni par vērtībām. Veidojot jauno izglītības saturu literatūrā, iepriekš nosauktie aspekti ir ņemti vērā. Literatūra, kā līdz šim, tiek atzīta par mākslas priekšmetu, kura galvenais instruments ir vārds, un svarīga ir radoša pašizpaušme.

Pamatskolā literatūras stundu galvenais

mērķis ir radīt skolēnos interesi par literatūru, mācīties izprast šo mākslas veidu, tā paņēmieni, veidot mācību procesu kā piedzīvojumu šīs mākslas pasaulē. "Lai saprastu, ka kaut kas garšo vai negaršo, tas vispirms ir jāpagaršo, tāpēc pamatskolā skolēnam ir svarīgi ļaut pagaršot dažādu žanru, laikmetu, tautu un autoru darbus. Svarīgāk par spēju analizēt ir veidot ieradumu lasīt, radīt interesi par lasīšanu, veicināt drosmi arī pašam izmēģināt savas spējas, radot jaunrades darbus. Svarīgi ir nepazaudēt literatūru kā mākslas veidu, un mākslu ir jāiemācās baudīt, jāprot saskatīt tās daudzveidība. No pamatskolas ieinteresētā lasītāja vidusskolā veidosies lietpratīgais lasītājs. Vidusskolā jaunieši jau ir spējīgi zinīgi apgūt literatūras kā mākslas veida likumsakarības, analizēt, secināt, salīdzināt dažādu laikmetu zīmes, saskatīt to ietekmi laikmetīgajā kultūrā," atzīst latviešu valodas skolotāja Inese Lāčauniece, "Skola 2030" vecākā eksperte.

Tāpat kā šobrīd, nav paredzēts obligātās literatūras saraksts, bet katrai tēmai literatūras programmā tiek piedāvāti darbi, kurus skolotājs var izvēlēties, ņemot vērā savu skolēnu intereses vai novada aktualitātes. Piedāvātajos literatūras darbos ir gan klasiķi (Kārlis Skalbe, Anna Brigadere, Jānis Poruks, Aspazija, Rūdolfs Blaumanis, Aspazija u.c.), gan jaunāki autoru darbi (Juris Zvirgzdiņš, Inese Zandere, Luīze Pastore, Kārlis Vērdiņš u.c.). "Pieņemot, ka arī līdz šim izdotajās mācību grāmatās saturs ir interesants un labi izstrādāts, jaunajā literatūras programmā pamatskolā ir aktualizēti darbi, par kuriem līdz šim nav runāts vai ir runāts mazāk,

nepazaudējot proporciju starp klasiku un laikmetīgo latviešu un pasaules literatūru. Literatūras pasaulē skolēnu ievada skolotājs, kurš ir profesionālis savā jomā," uzskata I.Lāčauniece.

Jaunā pieeja izglītībā īpaši izceļ sadarbības aspektu. Iespēja ciešāk sadarboties ar citu mākslas jomas – vizuālās, mūzikas, drāmas – skolotājiem ļauj dziļāk interpretēt un uztvert tekstu, veidot dažādus radošus, isākā vai ilgākā laikā realizējamus projektus. Ja skolēni, piemēram, apgūst folkloru un literatūras stundās lasa tautasdziesmas, pasakas, sakām-vārdus, parunas, tad mūzikas stundās folkloras izpratne var tikt paplašināta un padziļināta ar dziesmām un rotaļām, bet vizuālās mākslas stundās, piemēram, no etnogrāfisko zīmju aspekta. Skolēnam veidojas plašāks un vienotāks skatījums uz tēmu, rodas iespēja iegūt jaunu pieredzi, izmēģināt jaunas idejas. Nozīmīgi joprojām ir literatūru iepazīt arī ārpus skolas sola, apmeklējot teātra izrādes, kino, muzejus, izstādes. "Svarīgi ieraudzīt un izmantot daudzveidīgās kultūras iespējas, te milzīgs palīgs var būt "Latvijas kultūras soma"," uzsver eksperte.

Pamatizglītības standarta projektā ir arī jauns mācību priekšmets 'drāma', kas līdzās citiem skolā jau tradicionāliem un pazīstamiem mākslas veidiem kā vizuālā māksla, mūzika un literatūra iekļauts mākslas un pašizpaušmes jomā. Arī drāmā zināmā mērā notiek darbs ar tekstu – ar tā piedzīvošanu, iejušanos, interpretāciju, kas reizēm paver jaunu skatījumu vai nu uz pašu tekstu, tā autoru, vai literārā darba varoņiem. Daudzi skolotāji drāmas elementus

jau šobrīd izmanto savās stundās, piemēram, literatūrā vai vēsturē, veidojot situāciju vai vēsturiska laikmeta inscenējumus, kas veido dziļāku izpratni par attiecīgo tēmu. Turklāt drāmā izmantotie psihofiziskie vingrinājumi, kas balstīti aktiermeistarības metodēs, dod iespēju skolēnam iepazīt sevi, apzināties savu personību grupā un sabiedrībā, iegūt pārliecību un drosmi, uzstājoties lielākās auditorijas priekšā, apgūt retorikas pamatus, kas skolēnam noderēs turpmāk dzīvē. Jau šobrīd ir daudz pedagogu ar nepieciešamo sagatavotību, lai mācītu drāmu skolās, savukārt projekta ietvaros rīkotajā seminārā šī gada septembrī tika piedzīvota liela atsauce uz pilotiskolu skolotājiem, kuri vēlējās ieviest drāmu mācību saturā. To vidū bija gan latviešu valodas un literatūras skolotāji, gan svešvalodu, mūzikas, vēstures un sociālo zinību un pat sporta skolotāji.

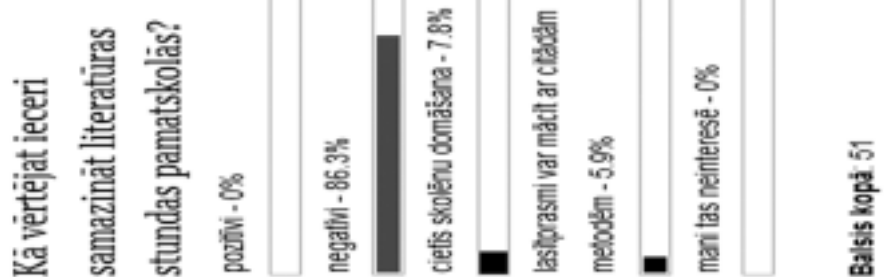
Jāpiebilst, ka standarta piedāvājums paredz skolai tiesības īstenot savas mācību programmas, kas būtu vajadzīgas un interesētu tieši tās skolas un reģiona skolēnus, un veidot savus mācību priekšmetus un mācīt, piemēram, latgaliešu valodu skolās, tādējādi vairojot piederību savam reģionam un dodot iespēju apzināties sava novada bagātības.

Viedokļus uzklusēja Maruta Sprudzāne un Ingrida Zinkovska

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Top ieteikumi ezeru apsaimniekošanai

Balvu un Pērkonu ezeru pētnieki tiekas ar iedzīvotājiem

Latvijas Universitāte sadarbībā ar Balvu novada pašvaldību veic "Antropogēnas mijiedarbības ietekmju uz Balvu un Pērkonu ezeru ekosistēmām izpēti". Pētniecība notiek kopš gada sākuma un turpināsies arī novembrī. Sadarbības mērķis ir sagatavot pašvaldībai ieteikumus Balvu un Pērkonu ezeru apsaimniekošanai. Lai ieteikumus varētu izstrādāt pēc iespējas pilnvērtīgāk, pašvaldība un pētnieki aicināja uz tikšanos iedzīvotājus, ezeriem piegulošo zemju īpašniekus un citus interesentus, kur viņi varēja izteikt savu viedokli, uzdot jautājumus.

Iepazīstina ar pētījuma rezultātiem

Ar pētījuma rezultātiem klātesošos iepazīstināja Latvijas Universitātes pētnieks, docents OSKARS PURMALIS, savā uzrunā skarot arī dažas citas nianšes. Veicot ezera apsekošanu, pētnieki analizējuši gan ūdens hidroķīmiskos un hidrobioloģiskos rādītājus, ihtiofaunu, dūņu biežumu un sastāvu, utt., kā rezultātā top ezeru ekoloģiskā stāvokļa novērtējums un ieteikumi apsaimniekošanai. "Pētnieciskie darbi notiek kopš gada sākuma un noslēgsies gada beigās. Uz Balviem esam braukuši vairākas reizes, ņēmuši ūdens analīzes, skatījušies piekļuves vietas ezeriem, kā izskatās ezera krasti, vērtējuši zivju barības bāzi un pašas zivis," teica pētnieks. Eiropas Savienības institūcijas, protams, vēlas, lai šādus pētījumus veiktu vairāk, bet pētnieki, arī pašvaldības, darbojas esošā budžeta ietvaros. Vides datu ievākšana mēdz maksāt un maksā daudz, bet Latvija ir tik bagāta, cik ir. Šis nav pirmais un vienīgais Balvu un Pērkonu ezeru pētījums. Ūdeņu stāvokļa novērtējums veikts 1992.gadā, bet zivsaimniecības - 1997.gadā, - pagājuši vairāk nekā divi gadu desmiti. Viss plūst, viss mainās! Viens no ezeru ūdeņu tīrības rādītājiem, ko minēja docents, ir skābekļa daudzums. "Studentiem mēdz teikt, tiklīdz ezerā tiek iepludināti kādi notekūdeņi, tā skābekļa daudzums samazinās," skaidroja pētnieks. Šādā ūdenī grūtāk izdzīvot zivīm, arī cilvēkiem netiek piedūļoti, netīri ūdeņi. Balvu un Pērkonu ezeros veiktie pētījumi liecina, ka *pa lielam* šajos ezeros ar ūdeņiem viss ir kārtībā. Ezeros neieplūst notekūdeņi no ražošanas uzņēmumiem. Ezeru tuvumā atrodas mazdārziņi, privātmājas. Protams, vienmēr jau kāds var ezerā kaut ko nopludināt, izmest, iemest. Tādēļ ikvienam jābūt vērigam. Kāds vietējais iedzīvotājs pētniekiem pasūdzējies par grāvīti, kas tek garām viņa mājām, ka tas smird pēc notekūdeņiem. Nodotot šo informāciju pašvaldībai, sadarbībā ar pašvaldības aģentūru "San-Tex" rīcība bija momentāla.

Pērkonu ezerā noķer pat samu!

Makšķerniekus Balvu un Pērkonu ezeros, protams, interesē

zivju krājumi. Veicot kontrolzveju, secināts, ka zivju sugu daudzums abos ezeros ir saglabājies, - plus, mīnus kāda suga. Konstatēts, ka Balvu ezerā mīt 14 zivju sugas - līdaka, plauži, plīči, raudas, ruduļi, liņi, sudrabkarūsas, sapali, viķes, auslejas, grunduļi, zandarti, asari, ķiši, šaurspiļu vēži. Tos BIOR speciālistiem, kas kontrolzveju veica sadarbībā ar universitātes pētniekiem, vienā naktī izdevies izmaksšķerēt vairāk nekā divsimt eksemplāru.

Pērkonu ezerā kontrolzvejas laikā izdevies konstatēt līdaka, plaužus, plīčus, raudas, ruduļus, liņus, auslejas, grunduļus, zandartus, asarus, ķišus, pat samus. "Kad atsūtīja kontrolzvejas rezultātus, skatos, - sams! Vai tiešam? Sazvanījos ar BIOR speciālistiem: jā, vienu samu esot noķēruši! Turpretī vēžu kontrolzvejā Pērkonu ezerā nebija," saka O.Purmalis.

Ezeros savulaik ir laisti zivju mazuļi, šādu iespēju pētnieki neizslēdz arī nākotnē. Viņi plāno ieteikt ielaist ezeros zandartu, līdaku, stikla zušu mazuļus. Zvejniekiem, kas bija ieradusies uz sanāksmi ar pētniekiem, arī interesēja jautājumi saistībā ar zivīm. Piemēram, kāpēc kontrolzvejā pētnieki nav izvilkuši nevienu karpu, jo plūdu laikā daudzi diķi noplūda un karpas aizpeldēja, un kur gan citur, ja ne uz ezeru.

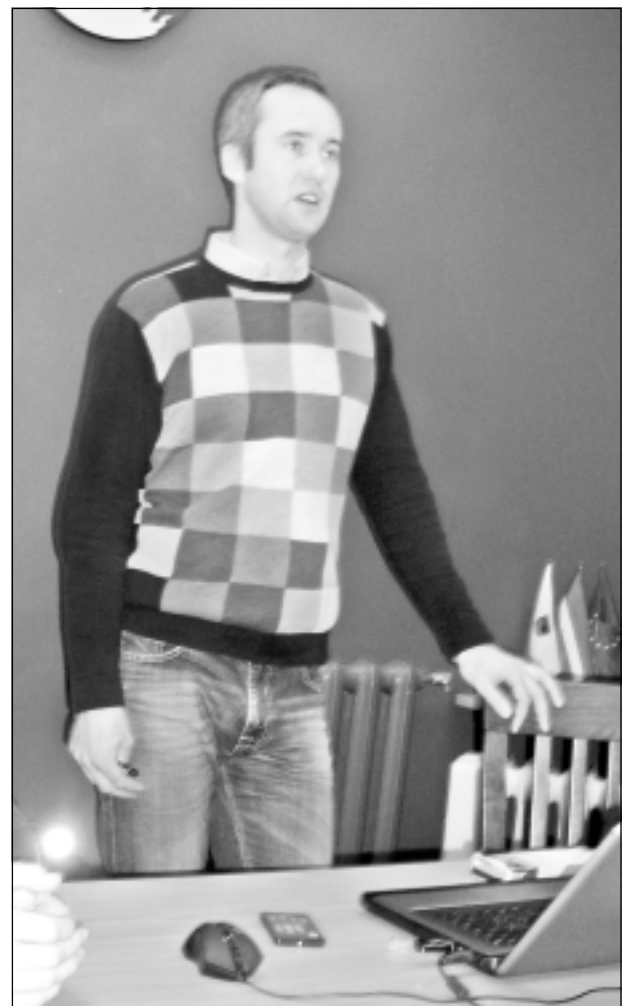
Svarīgs ir redzējums no malas

Nav noslēpums, ka ezeri aizaug. Arī pētnieki ezeros konstatējuši peldošās salas. Kādas viesu mājas peldvietā vējš arī atpūstis peldošo salu, kas, protams, ietekmē ciemiņu labsajūtu, jo nevar peldēties. Peldošo salu pavasarī vējš bija atpūstis arī pie tilta pār Bolupi. Šāds materiāls ir abos ezeros, it sevišķi Pērkonu. Ir dažādas tehnoloģijas, kā šos veidojumus aizvākt un ko ar tiem darīt. To pētnieki izteiks savos priekšlikumos. Iedzīvotājiem arī bija pretenzijas pret to, ka melioratori, tīrot Bolupi, nav iztīrījuši to līdz galam, līdz ietekai Pērkonu ezerā. Šis jautājums gan tālāk nododams melioratoriem, jo Bolupe ir valsts nozīmes ūdens noteka un piekļūt šai vietai ir sarežģīti. "To var izdarīt tikai peldošie ekskavatori, kādu Latvijā nav daudz," secināja O.Purmalis.

Runājot par abiem ezeriem, Balvu ezeru pētnieks vērtēja kā potenciāli efektīvāku, atvērtu biznesam un industriālām iespējām. Viņš ieteica izveidot pastaigu taku gar ezeru, izvietot vairāk soliņu ar skatu pret ezeru. Tas, ka netālu no peldvietas brauc ar ūdensmotocikliem lielā ātrumā, viņaprāt, gan nav labi, jo citviet Latvijā tas beidzies traģiski.

Vietās, kur pie ezera pulcējas daudz cilvēku, notiek pasākumi, nepieciešams izveidot gan vietu automašīnām, gan padomāt par atkritumu savākšanas konteineriem. Arī, kur nopirkt kafiju.

Ar savu pētījumu par Balvu ezeriem pētnieki iepazīstina arī skolu jaunatni, lai izglītotu par ezeru nozīmi,

Ar pozitīvu attieksmi. Pētījumu par Balvu un Pērkonu ezeriem, to nākotni LU docents un pētnieks Oskars Purmalis pasniedza ar pozitīvu vērtējumu un iedrošinājumu: "Potenciāls ir, vajag tikai rīkoties!"

mācītu izvairīties no ūdens un vides piesārņošanas. Arī ieinteresētu jauniešus izvēlēt Vides studiju programmas.

Bez privātpersonām sanāksmē piedalījās arī pašvaldības aģentūras "San-Tex" speciālisti. "Mūs interesē vairāki ar ezera apsaimniekošanu saistīti jautājumi. Piemēram, cik lielā daudzumā un ar kādām metodēm labāk plaut niedres, lietus kanalizācijas ietekme uz ezeru. Mēs apsekojam lietus kanalizācijas izvados Pelnupē, liekam bonas naftas produktu savākšanai, ja lietus gadījumā tie nokļūtu ezerā. Mēs esam gatavi sadarbībai. Novembrī pētnieki atkal ieradīsies Balvos, lai apbrauktu apkārt ezeram. Viena lieta ir, kā ezers izskatās vasarā, bet cita, kā rudenī. Ir svarīgs redzējums no malas, ieteikumi, lai varam izstrādāt pēc iespējas labākus ezeru apsaimniekošanas noteikumus," teica p.a. "San-Tex" speciālists A.Pugejs.

Publiskos ūdeņus pēta arī Baltinavas novadā

Izstrādāti Obeļovas un Svētaunes ezeru zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi

Šogad ezeru izpētes darbi notikuši arī citos Ziemeļlatgales novados, tostarp arī Baltinavas. Obeļovas un Svētaunes ezeros Baltinavas novadā pētījumus veica Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta "BIOR" pētnieki.

Obeļovas ezers ir 15,9 hektārus liels, tā vidējais dziļums - 3,1 metrs. Ezers ir caurtekošs, no tā iztek Kupsa, kas ietek Puncuļovā. Tālāk notece caur Pazlaugu, Kūkovu, Veļikajas upi pa Krievijas un Igaunijas teritorijām, tad caur Pleskavas un Peipusa ezeru un Narvas līci. Pētnieki secinājuši, ka kopumā ūdens kvalitāte atbilst zivsaimniecības prasībām. 2018.gada kontrolzvejā ezerā konstatētas 8 zivju sugas: līdaka, rauda, rudulis, līnis, karūsa, ausleja, asaris, akmeņgrauzis. Ar vēžu mirdiem vēži noķerti netika. Pēc padomju laiku datiem Obeļovas ezerā bijušas sastopamas 5 zivju sugas: līdaka, raudas, ruduļi, liņi un asari, kā arī vēži. "Kopumā, spriežot pēc kontrolzvejas rezultātiem, Obeļovas ezera zivju krājumu pamatmasu veido liņi, asari, raudas,

karūsas un līdaka," savā pētījumā secina pētnieki. Zivis zvejo un maksšķerē, izmantojot to atražošanas. Zivju mazuļi ezerā nav ielaisti, taču pētnieki to iesaka darīt. Rekomendē ielaist līdaku kāpurus vai mazuļus, arī zušu mazuļus (stiklveida zušus). Zivju zveja un maksšķerēšana ezerā notiek, ievērojot Ministru kabineta noteikumus. Atļauta zivju rūpnieciskā nozveja.

Lai pastiprinātu zvejas kontroli un apkarotu iespējamo nelikumīgo zivju ieguvu Obeļovas ezerā, pētnieki zivju krājumu aizsardzībā iesaka iesaistīt pašvaldības pilnvarotas personas. Tā kā ezerā ir pietiekami labi apstākļi zivju nārstam un attīstībai, tad nav nepieciešams veikt zivju dzīvotņu un nārstu vietu uzlabošanas pasākumus, - secinājuši pētnieki.

Otrs publiskais ezers Baltinavas novadā ir Svētaunes ezers. Tā platība ir 36,6 ha, bet vidējais dziļums - 5,1 m. Arī Svētaunes ezers ir caurtekošs, bet ezera grunts pārsvarā - dūņaina, piekrastē - vietām smilšaina. Svētaunes ezers iedzīvotājiem vairāk pazīstams ar pašvaldības iekārtoto peldvietu un atpūtas vietu. Arī šeit ūdens kvalitāte kopumā atbilst zivsaim-

niecības vajadzībām. 2018.gada kontrolzvejā konstatēts, ka ezerā dzīvo 7 zivju sugas: līdaka, rauda, rudulis, līnis, karūsa, ausleja un asaris, kā arī šaurspiļu vēzis. Ar vēžu mirdiem noķerts viens šaurspiļu vēzis. "Kopumā, spriežot pēc kontrolzvejas rezultātiem, ezerā zivju krājumu pamatmasu veido liņi, ruduļi, asari, līdaka un raudas," secina pētnieki. Ezerā atļauta un notiek zivju rūpnieciskā nozveja. Ja zivis tiek intensīvi zvejotas vai maksšķerētas, pētnieki iesaka ezerā ielaist līdaku kāpurus vai mazuļus. Tāpat iesaka arī ielaist zandartu vienas vasaras un stikla zušu mazuļus. Ņemot vērā ezera tipu, dabiska zandartu populācijas izveidošanās varbūtība ir maza. Svētaunes ezerā savulaik ir jau ielaisti līdaku, liņu, zandartu, kā arī vēžu mazuļi. (Materiāla sagatavošanā izmantoti BIOR pētnieku fakti un dati, - I.Z.)

Baltinavas novada pašvaldības izpilddirektors Jānis Bubnovs spriež, ka pagaidām publisko ezeru apsaimniekošanā pašvaldība vadās no Ministru kabineta noteikumiem, īpašus, savus noteikumus nepiemērojot. "Lai zivju resurss paspēj izaugt," viņš saka.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Neļauj gripai sevi noķert!

Nav prātīgi iet uz darbu un apdraudēt kolēģus

Daudzi atceras aizvadītās sezonas sliktu pieredzi, kad gripas uzliesmojums ķēra tik spēcīgi, ka vienam otram nācās to pārslimot pat atkārtoti. Diemžēl gripas dēļ ik gadu reģistrē lielu pacientu skaitu, kurus nākas arī hospitalizēt, un šīs infekcijas dēļ arī mirst. Kas zināms par šoziem sagaidāmo gripu un ko darīt, lai atvairītu tās spēku, - laikraksts jautāja Lauku ģimenes ārstu asociācijas prezidentei, ģimenes ārsta prakses vadītājai Balvos LĪGAI KOZLOVSKAI.

Ko der mācīties no citu gadu pieredzes gripas dēļ un daudziem uz pašu ādas izbaudītām arī visai smagām komplikācijām?

-Labāk mācīties no citu kļūdām, nekā no savām, jo tās mēdz būt divkārt sāpīgākas. Gripa ir vīrusu infekcija, taču tā ir uzveicama, ja vien ik gadu vēlamies ievērot profilaktiskos pasākumus. Diemžēl Latvija gadu no gada Eiropas valstu mērogā izceļas ar vismazāko pret gripu vakcinēto cilvēku skaitu. Tie ir divi, varbūt trīs procenti no vakcinēšanai iespējamo cilvēku skaita. Tāpēc es aicinātu potēties vispirms jau tās iedzīvotāju grupas, par kurām rūpējas arī valsts, daļēji apmaksājot vakcīnas izdevumus.

Kas ietilpst šajās konkrētajās riska grupās?

-Tie vispirms ir pacienti ar smagām hroniska rakstura vaiņām, par ko zina arī viņu ģimenes ārsti. Arī grūtniecēm vajadzētu obligāti vakcinēties, jo gripas dēļ viņām var nākties pārciest ļoti smagas komplikācijas, un tam var būt sliktas sekas. Riska grupā ieskaita iedzīvotājus vecumā pēc 65 gadiem, jo uzskata, ka šajā vecumā pazeminās imunitāte. Vēl viena riska grupa ir bērni. Šīm grupām valsts kompensē pretgripas vakcīnu 50% apmērā, un pašiem par to jāmaksā uz pusi mazāk.

Kā jārikojas cilvēkiem, kuri vēlas sapotēties?

-Ir divu veidu gripas vakcīnas. Viena maksā nedaudz virs 6 eiro, otra – nedaudz virs 11 eiro. Ražotājs vakcīnas katru gadu atjaunina, ņemot vērā, kāds vīruss jaunajā sezonā varētu būt priekšplānā. Līdzīgi kā iepriekšējās sezonās, Pasaules Veselības organizācija ir izstrādājusi prognozes par šosezon sagaidāmajiem gripas vīrusiem, un atbilstoši tās rekomendācijām arī izstrādāta vakcīna gaidāmajai gripas sezonai. Katru sezonu cirkulē vairāki gripas vīrusi, un daļa no tiem būtiski atšķiras no iepriekšējās sezonas vīrusiem.

Lai sapotētos, jānodas uz sava ģimenes ārsta praksi un jāizsaka šī vēlme. Var griezties arī pie citiem prakses mediķiem, ne tikai ārsta, jo viņi strādā vienotā komandā un arī ārsta palīgs novērtēs pacienta veselību un sapotēs. Nav tādu superindikāciju, pie kurām nevarētu potēties. Aizvadītās sezonas pieredze manā praksē pierādīja, ka tieši pašā gripas sezonā daudzi nāca uz praksi ar vēlmi sapotēties. Protams, ar augstu temperatūru cilvēks paliks mājās un nenāks.

Oktobris tuvojas izskaņai. Kāds ir piemērotākais laiks, lai sapotētos?

-Gripas aktivitāte parasti sākas novembrī-decembrī, bet epidēmijas sliksni sasniedz janvārī-februārī. Šādas prognozes ir arī par gaidāmo sezonu. Tādēļ tieši tagad arī ir labākais laiks nākt un potēties, jo antivielas cilvēka organismā pret iespējamo gripas vīrusu izveidojas aptuveni divu nedēļu laikā. Var gadīties, kā liecina pieredze, ka sezonas karstumā, kad cilvēki nāk potēties masveidā, vakcīnu aptiekā uz kādu laiku var arī pietrūkt. Taču nevajadzētu vakcīnu iegādāties iepriekš un glabāt mājās, jo zāles var zaudēt kvalitāti. Labākais variants būtu zāles iegādāties tuvējā aptiekā un iespējami ātrāk sapotēties, nepārtraucot aukstumķēdi.

Vai pieņēmums, ka gripu pārslimojušie nākamajā gadā ar to neslimos vai arī saslimšana būs daudz vieglāka, ir pareizs?

-Tāda sava imunitāte, lai ar gripu nesaslimtu, patiesībā nepastāv, jo gripas vīrusu paveidi visu laiku mainās un nav iespējams skaidri pateikt, kādi tie būs jaunajā sezonā. Ir tā saucamā 'pūļa imunitāte', kad, jo vairāk cilvēku ir sapotējušies, jo vairāk viņi, paši neslimdami, aizsargā arī pārējo sabiedrības daļu, kas nav potējusies. Taču tā būtībā ir diezgan egoistiska nostāja. Kad biju pieredzes apmaiņas braucienā Anglijā, tur ārstu praksēs cilvēki stāvēja garā rindā, jo vēlējas sapotēties pret gripu. Viņiem tā bija normāla izpratne un rīcība.

Katru gadu novēro faktus, ka epidēmijas laikā cilvēki nomirst.

-Tas ir fakts, ka gripas epidēmijas laikā palielinās kopējais mirstības rādītāji, īpaši gados vecākiem cilvēkiem. Slimību profilakses un kontroles centrs ziņo par vairākiem desmitiem

cilvēku, kuri miruši gripas dēļ. Tā 2017./2018.gada gripas sezonā reģistrēts 91 nāves gadījums, kas bija saistīts ar gripas infekciju. Lielākai daļai mirušo bijusi viena vai vairākas hroniskas saslimšanas, un rezultātā saslimšana ar gripu novedusi pie letāla iznākuma. Arī pagājušajā sezonā vairāk bija apdraudēti gados vecāki cilvēki – 60% mirušo bija vecumā virs 70 gadiem. Taču katru sezonu gripas izraisītais nāves gadījums reģistrē arī jauniem cilvēkiem un tādiem, kuriem nav nopietnu hronisku saslimšanu. Gripa rada ļoti smagu intoksikāciju – organisma saindēšanos, ko izsauc gripas vīrusu radītā slodze. Ja organisms nespēj izturēt, tas sabrūk, un cilvēks iet bojā. Ir sastopamas tā saucamās ātrās 'zibens gripas', kur komplikācijas ir visai nosacītas.

Vai pret gripu ir zāles?

-Gripas ārstēšanai ir arī zāles, taču piecu dienu kurss maksā vairāk nekā 30 eiro. Vajadzētu salīdzināt - vai izvēlēties poti par sešiem vai vienpadsmit eiro ar iespēju nesaslimt, nekavēt darbu, nenogurdināt savu organismu slimības laikā, vai arī piedzīvot infekciju un paspēt savlaikus sākt lietot dārgu zāļu kursu. Gripu ir jāprot atpazīt. Tā sākas ļoti strauji ar galvas un muskuļu sāpēm, drudzi, sausu, kairinošu klepu, ļoti lielu nespēku. Iesnas tai nav raksturīgas, sākumā varētu būt sauss, aizlikts deguns.

Cilvēki izsaka aizdomas, ka ikgadēja vakcinēšanās varētu kaitēt veselībai.

-Tās ir nepamatotas aizdomas. Vakcīnas, ko tagad pielieto, ir daudz pētītas, tās ir ražotas, piemērojot katra gada vīrusu apakštīpiem. Zinātnieki citīgi strādā šajā jomā. Pēta aizvadītās sezonas pēdējos gripas tipus. Latvijā gripa soļo vēl martā, tāpēc pēta šī laika gripas vīrusu tipus un apakštīpus, izstrādājot poti jaunajai sezonai. Protams, bez potēšanās cilvēkiem jāzina un jādara arī citas ikdienišķas lietas gripas sezonas mēnešos. Bieži ikdienā jāmazgā rokas, sevišķi atgriežoties mājās pēc publisku pasākumu un vietu apmeklējuma. Kārtīgi jāizvēdina telpas, ievērojot darbu un atpūtas režīma samērību, labi jāizguļas. Gripas laikā nevajadzētu pārpūlēties, piedzīvot stresu, lielus krepņkus. Jāģērbjas atbilstoši laika apstākļiem, sevišķi vējainā un mitrā laikā, jo rudenīgos laika apstākļos tāpat klejo dažādi vīrusi, kas mēdz pieķerties cilvēkiem.

Fakti

- Iepriekšējo trīs sezonu laikā Latvijā bijis ievērojams stacionēto gripas slimnieku skaits. Vidēji gripas sezonas laikā 11 slimnīcās, kas piedalās gripas monitoringā, ziņojušas par vairāk nekā 2 tūkstošiem pacientu, kuri hospitalizēti gripas infekcijas dēļ.

- Iedzīvotāji ne vienmēr aktīvi rūpējas par sevis pasargāšanu no gripas ar vakcīnas palīdzību. Pēdējo gadu laikā imunizācijas līmenis ar sezonālo pretgripas vakcīnu gan ir palielinājies visās vecuma grupās, taču kopumā joprojām ir ļoti zems. 2017./2018.gada sezonā pret gripu bija potējušies tikai 2,24% Latvijas iedzīvotāju.

- Gripa ir drauds ne vien katram konkrētajam cilvēkam, bet arī valsts ekonomikai, jo infekcija uz laiku atņem darbaspējas. Darbnespējas lapu varētu būt daudz mazāk, ja cilvēki sevi pasargātu vakcinējoties.

- Neviena vakcīna nepasargā 100% no saslimšanas, taču ir pierādīts, pat gadījumā, ja vakcīna nepasargā no inficēšanās un saslimšanas, tā saīsina un atvieglo slimības gaitu un mazina iespējamo gripas komplikāciju risku.

- Pacientiem ar hroniskām saslimšanām gripa ir īpaši bīstama, jo var izraisīt hronisku slimību pasliktināšanos, piemēram, palielina miokarda infarkta un insulta risku, kā arī hronisku plaušu, nieru un aknu slimību paasinājumus.

- Aicina darba devējus būt atbildīgiem par saviem darbiniekiem, nodrošinot viņiem iespēju vakcinēties pret gripu. Darbavieta ir satikšanās vieta – ar kolēģiem, klientiem un arī ar gripu. Katrs darbinieks darba devējam ir vērtība.

- Ja visi Latvijā strādājošie 7-10 dienas slimos ar gripu, zaudējums ekonomikai būs ap miljardu eiro no valsts kopprodukta.

(No SPKC informācijas)

Jāšazinās ar savu ģimenes ārstu. Daktare L.Kozlovskā atklāj, ka potēšanās pret gripu viņas praksē jau ir sākusies. Ik dienu te vakcinē 5-7 pacientus. Mediķus tas iepriecina. Pārsvārā tie ir cukura diabēta pacienti, cilvēki ar sirds asinsvadu slimībām, bronhiālās astmas slimnieki, cilvēki ar ļoti smagām imūndeficītām saslimšanām.

Kā rīkoties pacientiem, kad nākas secināt, ka slimība diemžēl ir 'pieķērusies'?

-Gripas sezonā noteikti jāšazinās ar savu ģimenes ārstu, ko var darīt arī telefoniski. Jābūt informācijas apmaiņai. Ja pašsajūta ir sliktā un noprotams, ka slimība klāt, jāpaliek mājās, jāņem slimības lapa. Nav prātīgi iet uz darbu un apdraudēt kolēģus. Ja būs nepieciešams, ārsts slimniekus apmeklēs arī mājās vizītēs. Prātīgi darīs tie, kuri gripas laikā izvēlēties vairāk uzturēties mājās un atliks publisku pasākumu apmeklēšanu. Gripas sezonas laikā ieteiktu atlikt arī ikgadējo profilaktisko veselības pārbaudi veselīgiem cilvēkiem, kuri to varbūt ieplānojuši. Labāk lai pie ģimenes ārsta nāk slimnieki ar vīrusiem, jo viņi viens otram ir mazāks drauds nekā veselaļiem.

Vai var ieteikt medikamentus, kādiem vajadzētu būt mājās aptiecinā gripas sezonas laikā?

-Bez ārsta receptes var iegādāties paracetamolu, kas būtu pirmais izvēles medikaments. Noderēs arī ibuprofēns, lai gan jāuzmanās pacientiem ar kuņģa zarnu trakta slimībām. Līdz 38 grādu temperatūrai zāles nevajadzētu lietot, bet dzert daudz šķidruma un ļaut organismam pašam cīnīties ar slimību, jo temperatūra ir laba lieta – notiek cīņa pret vīrusu. Taču jānovērtē sava pašsajūta. Ja bez temperatūras slimniekam ir arī izteikta vemšana, caureja, vēl citi simptomi, tad noteikti par medikamentu izvēli un lietošanu jāšazinās ar ārstu. Ja līdzekļi atļauj, gripas sezonas laikā var iegādāties un lietot aflubinu, ehināciju un tamlīdzīgus homeopātiskos līdzekļus, taču ar tiem nav iespējams aizvietot pretgripas poti.

Vai varētu raksturot jaunās sezonas gripu, kas sagaidāma?

-Pagaidām izteikt prognozes pagrūti. Parasti cirkulē A tipa gripa, citreiz pievienojas arī B tips. Dzirdēts, ka pirmais gripas slimnieks konstatēts Liepājā. Parasti Latvijas infektoloģijas centrs un vēl citas institūcijas ir noslēguši sadarbības līgumus ar slimnīcām un ārstu praksēm vairākās Latvijas vietās, kur mēdz atklāt pirmos slimniekus ar izteiktiem gripas simptomiem. Šādiem pacientiem izdara arī asins analīzes un noskaidro, kādi gripas vīrusi var būt. Manā praksē pagaidām pacientu ar gripas simptomiem nav. Iedzīvotāji sūdzas par iesnām, kairinošu klepu, galvassāpēm, iekājošu temperatūru, bērniem ir vēdera sāpes, vemšana, caureja, taču tā nav gripa, tie ir citi vīrusi, kas tagad klejo. To ārstēšana ir klasiska: jālieto daudz šķidruma, jālieto prettemperatūras līdzekļi, taču tos noteikti vajag saskaņot ar ģimenes ārstu, jādzē C vitamīns.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Viļakas novada jauniešu forumā

Vienmēr var vēl labāk

24.oktobrī Balkanu dabas parkā, forumā “Ko nu?”, Viļakas novada aktivākie jaunieši kopā ar novada jaunatnes lietu speciālisti Madaru Jeromāni, Eiropas brīvprātīgajiem Maiki no Vācijas un Beku no Gruzijas, kā arī Balvu Bērnu un jauniešu centra speciālisti jaunatnes politikas jautājumos Gunitu Prokofjevu atskatījās uz vairāku gadu laikā kopā ar Alūksnes, Balvu un Gulbenes dalībniekiem jauniešu līdzdalības veicināšanas projektā un novada jaunatnes plānošanas dokumenta izstrādes jomā paveikto. Vēlāk foruma dalībnieki diskutēja ar novada domes deputātiem par turpmāk veicamajiem darbiem, cienājās ar gardumiem, dejoja ģitāru pavadībā un ar sajūsmu sagaidīja viņiem sarūpēto pārsteigumu – iespēju nofotografēties, uzreiz saņemot momentuzņēmumu piemiņai.

Lai atsauktu atmiņā jauniešu līdzdalības veicināšanas aktivitātes, kas divu gadu garumā norisinājās Viļakā, Alūksnē, Balvos un Gulbenē, tikšanās sākumā Viļakas Valsts ģimnāzijas skolniece Krista Gavrilova un novada jaunatnes lietu speciāliste Madara Jeromāne prezentēja līdz šim paveikto, kā arī iepazīstināja ar Viļakas novada jaunatnes plānošanas dokumenta mērķiem, kas izkristalizējušies projekta norises gaitā.

Pēc tam dalībnieki, sadalījušies trīs darba grupās, ķērās pie darāmo darbu saraksta izstrādāšanas, kas palīdzētu sasniegt trīs galvenos mērķus – jauniešu līdzdalības, brīvprātīgā darba un neformālās izglītības veicināšanu. “Kopīgi nonācām pie secinājuma, ka vissvariģākais ir līdzdalības veicināšana. Efektīvas jaunatnes sfēras darbības pamatā ir jauniešu iesaistīšanās sev būtisku jautājumu izlemšanā, apkārt notiekošo procesu līdzveidošanā un uzlabošanā, viņu ieinteresētībā ietekmēt sabiedriskos procesus. Šobrīd lielākā daļa jauniešu gaida rezultātu no citiem - ja jāorganizē aktivitāte vai pasākums, tad vieglāk ir ierasties uz gatavu aktivitāti un izteikt par to savu viedokli, nevis iesaistīties tās plānošanā un īstenošanā. Protams, neizpaliek arī tādi, kuri nāk ar savu iniciatīvu un dara, cenšoties pārliecināt pārējos, ka tas ir interesanti un patiešām noder pašizauzmei,” domās dalījās M.Jeromāne.

Kopīgā darbā foruma dalībnieki nonāca pie secinājuma: lai veicinātu līdzdalību, nepieciešams popularizēt ne tikai Jauniešu domes darbību, bet arī skolēnu pašpārvaldes, kurās skolu audzēkņi piedalās viņiem svarīgu lēmumu pieņemšanā. Kā vienu no veidiem, kas veicinātu jauniešu līdzdalību, dalībnieki atzina iniciatīvu konkursa organizēšanu, kurā būtu iespēja iesniegt savus projektus un ar domes finansiālo atbalstu īstenot labākos no tiem. Šādā veidā jauniešos varētu veicināt atbildības sajūtu, rastos pārliecība, ka ikviens no viņiem var izdarīt kaut ko sabiedrības labā.

Viens no jauniešu līdzdalības veidiem ir arī tikšanās ar politiķiem, lai diskutētu par jauniešiem aktuāliem jautājumiem. Forumā dalībnieki sprieda, ka viņi vēlētos katru ceturksni organizēt sistemātiskas neformālas tikšanās ar politiķiem, kas šobrīd notiek diezgan neregulāri.

Viens no mērķiem ir jauniešu neformālās izglītības veicināšana. “Jaunim cilvēkiem patīk pilnveidoties ārpus formālās izglītības rāmjiem, jo neformālajā izglītībā mācāmies, darot viens no otra, un tajā nepiešķir vērtējumu, bet izvērtējam paši sevi,” skaidroja M.Jeromāne. Viņa uzsvera, ka svarīgi ir izzināt jauniešu viedokli par viņiem aktuālajām neformālās izglītības tēmām, kādās jomās viņi vēlas gūt pieredzi, kā arī to, kāds ir ērtākais aktuālas informācijas piegādāšanas veids.

Trešais mērķis, ko apsprieda forumā, bija brīvprātīgā darba veicināšana. Novadā jau ir izveidota brīvprātīgā darba sistēma, kas vēl jāpopularizē ne tikai jauniešu, bet arī pašvaldības un nevalstisko iestāžu vidū. Viļakas novada jaunieši uzsākuši darbību Latvijas Sarkanā Krusta kustībā, kas ir lieliska iespēja dalīties pieredzē ar citu novadu un valstu vienaudžiem, kā arī izmantot citas iespējas, ko piedāvā šī biedrība.

Tuvojoties novada Gada jaunieša titula piešķiršanas brīdim, ko iegūs viscentiģākais brīvprātīgā darba darītājs un jauniešu līdzdalības procesu aktivists, būtiski bija foruma laikā izstrādāt kārtību, kādā piešķirs šo titulu.

Jaunieši ne vien apsprieda šo mērķu sasniegšanas veidus darba grupās, bet diskutēja ar novada domes deputātiem Valdu Buzijanu, Raimondu Slišānu un Līnu Barovsku par iespējām, ko var sniegt pašvaldības atbalsts. Sevišķi aktīvi darbā ar jaunatni iesaistījies L.Barovska, kura kā sociālās iestādes vadītāja ne tikai piedāvā brīvprātīgā darba iespējas, bet iesaistījusi jauniešus

Kopā vienmēr labāk. Forumā noslēgumā jaunieši mājās devās ar paveikta darba sajūtu. Prāta vētras laikā tapa jaunas idejas, kādā veidā vēl aktīvāk iesaistīties novada dzīvē. “Vienmēr var labāk!” runājot par jauniešu iesaistīšanu sabiedriskajos procesos, brīvprātīgajā darbā un neformālajā izglītībā, pārliecību pauda M.Jeromāne.

arī Latvijas Sarkanā Krusta kustībā. Forumā dalībniekus sveica arī Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs, kurš kopā ar dalībniekiem labprāt iemūžināja mirkļus vakara pārsteigumā – “Fotopieturā”, kurā jaunieši varēja iegūt neparastus momentuzņēmumus.

Tāpat klātesošie diskutēja par nākamā gada aktivitāšu un pasākumu plānu, kā arī par iespējām sadarboties ar Eiropas brīvprātīgā darba veicējiem. Radās jaunas idejas, ko nolemts realizēt nākamajā gadā, piemēram, “Stompaku misiju”, kuras laikā Viļakas jaunieši kopā ar Balvu vienaudžiem dosies velopārgājienā uz šo vēsturisko vietu un sarīkos ballīti meža malā, netālu esošajā stāvlaukumā.

Vakara noslēgumā klātesošie izdejojās, klausoties Viļa Cibuļa, Kristiāna Šaicāna un Rēvalda Šakina ģitārspēli.

Viens no foruma dalībniekiem, Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes politoloģijas programmas 1.kursa students Rēvalds Šakins mēroja ceļu no Rīgas, lai atbalstītu dzimtas puses jauniešus, tiktos ar vietējiem politiķiem un jauki pavadītu laiku kopā ar draugiem: “Man vienmēr patikuši Viļakas jaunieši. Arī pats skolas laikā aktīvi darbojos jauniešu domē.” Tautjāts, vai novada skolēni pietiekami aktīvi iesaistās sabiedriskajā dzīvē, puisis sprieda, ka vienmēr var būt vēl aktīvāki: “Rīgā vērojama ideju diversitāte. Jaunieši neskatās tikai vienā virzienā, piemēram, pasākumu rīkošanā, bet piedalās daudzveidīgos projektos – veido raidījumus, dibina ansambļus. Šeit tas īsti nenotiek. Iespējams, trūkst finansējuma vai domubiedru. Pastāv plašs nodarbošanos spektrs, kuros Viļakas jaunieši varētu iesaistīties.” Rēvalds izteica arī kādu priekšlikumu - atgriezties pie agrākajām jauniešu domes tradīcijām: “Laikā, kad es darbojos domē, katrs atbildēja par savu sfēru. Tad pamazām tas kaut kā pazuda.” Puisis apgalvoja, ka, tiklīdz apradis ar jauno studiju režīmu, viņš plāno aktīvi iesaistīties studentu sabiedriskajā dzīvē: “Ceru darboties studentu radio “Naba”, kas atskaņo mūziku, ko parasti neatskaņo standarta radio stacijās. Iespējams, otrajā kursā iesaistīšos arī studentu pašpārvaldē.”

Prezentē paveikto. Darba grupu mērķis bija kopīgiem spēkiem meklēt ceļus, kā panākt trīs izvirzīto mērķu īstenošanu.

Palīdzība vienmēr noder. Atbalstīt Viļakas jauniešus, iesaistoties darba grupu vadīšanā un daloties idejās, Balkanos ieradās arī BBJC jaunatnes darba speciāliste Gunita Prokofjeva.

Foto piemiņai. Novada jaunatnes lietu speciāliste Madara Jeromāne saviem jauniešiem bija sarūpējusi pārsteigumu – iespēju nofotografēties momentuzņēmumu kabinē, ko visi ar prieku izmantoja.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Viļakas novadā

Atklāj tiltu un starptautisko izstādi

24.oktobrī pēc Svētās Mises Viļakas Vissvētās Jēzus Sirds Romas katoļu baznīcā atklāja simbolisku piemiņas tiltiņu Marienhauzenas grāfienei Lippe-Lipskai, kā arī Viļakas Novada muzeja un Polijas Valsts arheoloģijas muzeja veidoto kopīgo izstādi "Tik tālu, bet tomēr tik tuvu: Latvija un Polija. Vairāk kā 100 gadus kopīga vēsture".

Jūlijā Viļakas Novada muzejā viesojās Polijas Valsts Arheoloģijas muzeja direktors Vojcehs Bžezinskis un muzeja Baltu arheoloģijas nodaļas vadītāja Anna Bitnere-Vrublevska, un tieši tad sākās darbs pie kopīgas izstādes veidošanas. Nu darbs noslēdzies, un ceļojošā izstāde par Latvijas un Polijas kopīgo vēsturi jeb laiku, kad Latgale atradās Polijas-Lietuvas Inflantijas sastāvā, būs skatāma līdz nākamā gada 24.februārim. Apmēram pirms diviem gadsimtiem Viļakas (toreizējās Marienhauzenas) apkārtnē veiktie arheoloģiskie izrakumi, kas līdz šim bija skatāmi vien fotoattēlos, atceļojuši uz Viļaku un redzami izstādē. "Viļakas apkārtnē ir cieši saistīta ar poļu muižniekiem un poļu atstāto kultūrvēsturisko mantojumu. Poļi ir devuši milzīgu ieguldījumu ne tikai poļu kultūras attīstībā, bet arī Viļakas apkārtnes senatnes izpētē, kad šo zemi apdzīvoja senie latgaļi. Izstāde tapusi sadarbībā ar Valsts arheoloģijas muzeju Varšavā, kurā strādā vieni no vadošajiem Eiropas arheologiem," teikts tūrisma speciālistes Viļakas novadā Ināras Matisānes savāktajos materiālos. Izstāde tapusi ar Viļakas novada domes, Latvijas vēstniecības Polijā, Polijas vēstniecības Latvijā atbalstu, un tās veidošanā piedalījušies Viļakas Novada muzejs sadarbībā ar Valsts arheoloģijas muzeju Varšavā, Latvijas Nacionālo vēstures muzeju, Viļakas un Šķilbēnu katoļu baznīcām. Izstāde ir nozīmīgs ieguldījums arheoloģijas zinātnes popularizēšanā Latgalē un Latvijā, kā arī starpvalstu attiecību veidošanā un savas vēstures izziņāšanā.

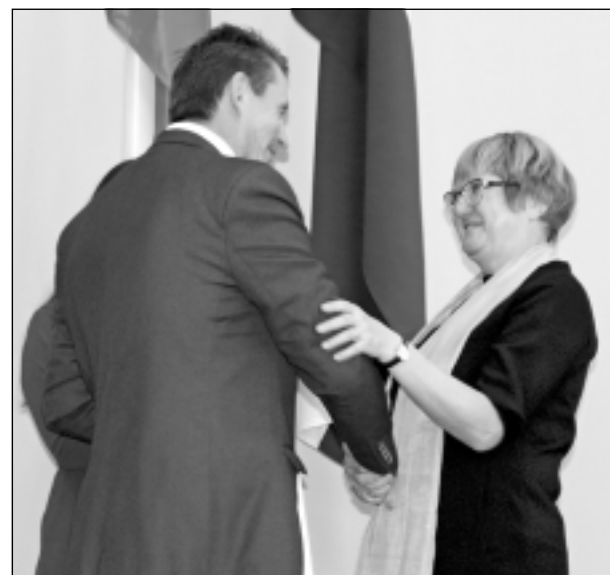
Iesvēta tiltiņu. Prāvests Guntars Skutels iesvētīja simbolisko piemiņas tiltiņu Marienhauzenas grāfienei Lippe-Lipskai, kas atrodas netālu no baznīcas pāri gravai pie ceļu krustojuma. Vēstures likločos mainījās Marienhauzenas īpašnieki, bet ceturtnā lielākā muiža Latgalē šeit veidojās grāfu de Lippe-Lipsku valdīšanas laikā. Viņu laikā uzcēla baznīcu, pilsēta veidojās skaistāka, un no pils uz jauno baznīcu muižas dārznieks izveidoja liepu aleju, pa kuru grāfienes ģimene un citi ļaudis devās uz dievkalpojumu. Lai tiktu pāri gravai, tolaik uzcēla klasisku koka tiltu. 20.gadsimta 50.gados ceļa krustojumu pārveidoja un tiltu nojauca. Nu jaunais tiltiņš uz vecajiem pamatiem būs kā liecība, ka vēsture jātur cieņā, tas priecēs gan Viļakas iedzīvotājus, gan ciemiņus.

Uzrunā Latvijas vēstnieks Polijā Edgars Bondars. Vēstnieka dzimtas saknes ir Viļakā, un tieši viņš bija viens no šīs izstādes iniciatoriem. Viņš atzina, ka skolā mīļākais priekšmets bija vēsture un viņa skolotāja bija Leontīna Maksimova, Viļakas vēstures pētniece. Viņš apciemojis savu skolotāju un izstādes atklāšanā nesā sveicienus arī no viņas.

Sveic Polijas vēstniece Latvijā Monika Mihališina. Viņa puda prieku par paveikto darbu un uzsvēra, ka šī sadarbība ir jāturpina. Marienhauzenu poļu pārvaldīja no 1560. līdz 1772.gadam, un tas bija viens no četriem lielākajiem centriem Latgalē. Izrakumus te veica poļu arheologs Glokērs, tāpēc par pirmo ceļojošās izstādes pieturvietu izvēlēta tieši Viļaka, taču izstāde būs skatāma arī Polijā.

Sveic un pateicas par sadarbību. Viļakas novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs sveica Polijas delegācijas viesus un teica paldies par sadarbību arī Polijas Valsts Arheoloģijas muzeja Baltu arheoloģijas nodaļas vadītājai Annai Bitnerei-Vrublevskai.

Atskaņo abu valstu himnas. Viļakas Mūzikas un mākslas skolas skolotājas Ilona Bukša un Svetlana Krasnokutska uz vijoles atskaņoja gan Latvijas, gan Polijas himnas.

Kultūras ministrijas parlamentārā sekretāre Marika Zeimule. Viņa uzsvēra, ka šī izstāde ir unikāla ar to, ka ikviens tās apmeklētājs varēs izziņāt šīs puses vēsturi vēl dziļāk un pamatīgāk: "Abu valstu sadarbība visus dara bagātākus, un to mēs redzam arī šajā izstādē."

Viļakas vēsture - nozīmīga dzīves sastāvdaļa. Viļakas Novada muzeja vadītāja Rita Gruševa aicina nākt uz muzeju un skatīties šo izstādi, jo "ar šo izstādi mēs paceļam novada vēsturi citā līmenī un veidojam starptautiskas attiecības ar mūsu kolēģiem Latvijā un ārzemēs".

Lappusi sagatavoja Z.Logina

spēcīgo latvietības gēnu

“Es eju caur pasauli
**JAUTRS, jūtos LAIMĪGS,
 BRĪVS. MĪLU sauli,
 cilvēkus, jūru un
 priecājos, KA ESMU
 DZĪVS, un viss.”**

VALDIS ORLOVS - skolotājs, sprēslicu meistars, Dievturis, seno zīmju tulks un **LATVIETIS**, aktīvs folklorists, visu festivālu “Baltica” dalībnieks, Lielās folkloras balvas laureāts (2001).

Dzimis 1928.gada 15.jūnijā Balvos, aizsaulē aizgājis 2017.gada 23.novembrī Tukumā.

Sprēslenīca, sprēsliņa

Tā ir vērpjamā ratiņa, skaistākā un darbam nozīmīgākā detaļa. Vērpjamais ratiņš, sens darbarīks. Sprēsliņa ir vērpjamā ratiņa karogs, visaugstākā detaļa, kas iestiprināta ar mazu kājiņu. Sprēsliņas cita par citu dažādākas, lielākas vai mazākas, bet galvenais – daiļākas. Rotājumu elementi ir neskaitāmi, tie stāsta par kokgriezēja gaumi, fantāziju, meistarprasmī. Sprēsliņa ir darbarīks, pasūtījuma vai tirgus prece, dāvinājuma priekšmets.

Materiāls ir sagatavots ar Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Fotomirkļi

Sprēslicu valstībā. Ar direktores Ainas Cērmanes (fotogrāfijā) gādību vienu no Lažas pagasta Apriķu muzeja istabām piepildījušas 376 Valda Orlova darinātās sprēsliņas. Pavisam to varētu būt ap 700! Turklāt 95 no visām ir paša amatnieka fantāzijas augļi. Tautas mākslā šai kolekcijai ir vienreizīga vēsturiska nozīme!

Īpašais ozols. Ozoliņš, ko Valdis Orlovs stādījis par godu Balvu pilsētas svētkiem, nes vēl vienu papildus vēsti, ko līdz šim zināja tikai ģimene vien. Izrādās, tas stādīts arī par godu tā paša gada aprīlī dzimušajam Valda mazmazdēlam Aleksandram. Pats Valdis to nodāvējis par Aleksandra ozoliņu.

Tik dažādas un īpašas. Valda Orlova sprēslicu kolekcijā atrodas arī ne tik ierastas un redzētas sprēsliņas, kas šo ekspozīciju padara vēl jo īpašāku. Visvecākās sprēsliņas kolekcijā bijušas no Saldus (1804.g.), Talsiem (1831.g.), Mazirbes (1832.g.), savukārt jaunākā ir no 1940.gada.

Kādu Valdi Orlovu atceraties Jūs?

Vecuziņa devīze bija: “Gribu, varu, daru!”

DANUTA BIRKA, Valda Orlova mazmeita: -Kad vēl biju pavisam maza, vecāamma Inta teica, - aizej, pasauc vecotēvu pusdienās. Es izgāju ārā un savā bērna valodā saucu: “Vecuzi...” Kopš tā laika vectēva Valda ģimenes vārds bija Vecuzītis. Valda vecāku dotais vārds bija Vladimirs. Tomēr viņa latvietības jūtas ar to īsti nebija mierā un viņš pats popularizēja sev vārdu Valdis. Tā tas arī iegājās.

Mans Vecuzītis bija vīrietis ar lielo “V”. Allaž patstāvīgs un lepns savā patstāvībā, allaž darbīgs, galants un uzmanīgs, sapucējies, allaž visos attiecīgajos svētkos apsveica savas dāmas. Tieši man ar viņu vienmēr bija viegli būt. Viņam bija savs viedoklis, pie kura Vecuzītis turējās, kas atkal pasvīturo viņa vīrišķību. Bet man bija viegli šo viedokli respektēt. Pat gadījumos, kad sākumā domāju vai jutos savādāk, dodot sev brīdi apdomai, nācās vairāk vai mazāk piekrist. Tā, īsti neko nemācīdams, viņš man pamanījies iemācīt dažas dzīves gudrības. Tikai tagad aptveru, ka patiesībā šis process bija abpusējs. Jo atceros dažas situācijas, kurās viņš sākotnēji bija pikts par manām izvēlēm vai darbībām, bet pēcāk atzina, - viss jau laikam tomēr pareizi...

Nebija tā, ka Vecuzītis vienmēr tikai glaudīja “pa spalvai”. Reizēm pateica tā, ka atlika tikai nokunkstēties. Tomēr pēcāk, “izpūšot gaisu”, viņa sniegtā mācība bija skaidra un pamatota. Jautājums tikai, tu to pieņem vai nē. Jo nekas netika uzspiests, un viņa mīlestībai nebija nekāda sakara ar to – pieņēmu pamācības vai nē. Manam Vecuzītim tiešām piemita spēja just un sniegt visiem zināmo, bet tik grūti realizējamo beznosacījumu mīlestību. Vismaz es to jutu pilnīgi noteikti!

Bet kopumā viņa pārliecība bija nepakļaut cilvēku vērtējumam, ļaut viņam būt tieši tādām, kāds viņš nāk pretī. Pat, ja šķiet jocīgi, kā šis cilvēks ģērbies vai iznesas, kā runā vai dara lietas – tu neko par viņu nezini, līdz ar to nevari nosodīt, vērtēt, uzskatīt par nepareizu. Jo katram dzīvē savs ceļš ejams un savi uzdevumi izpildāmi. Viņam - savi, tev - savi.

Vecuzītis bija arī mans vīrieša ideāls. To tiku teikusi viņam un arī citiem... Tāpat kā teicu, ka viņu ļoti mīloju. Man bija svarīgi, lai viņš to dzird skaļi pateiktu. Un viņš man atbildēja: “Es Tevi arī, cielvīņ!”

Vecuzītis bija neiztrūkstoša mūsu ģimenes svētku AKTĪVĀ sastāvdaļa: Ziemassvētkos ar savu paša darināto “veciņa” tērpu (viņš mūsu dēlu izvadījis cauri “ticu / neticu Ziemassvētku vecītim” periodam un bijis mūsu vecītis vēl ilgi pēc tam); Līgo vakarā laukos mūsu un kaimiņu sētas allaž pieskandināja viņa bungu skaņas un nemaz ne tik rātnās tautasdziesmas; dzimšanas dienās un valsts svētkos viņš vienmēr bija klāt ar deklamētiem interesantiem dzejoļiem, šaha vai dambrates spēli, aktīvu līdzīgu jušanu sporta spēlēm televīzijā vai vienkārši kopā būšanu.

Vecuzītis vēlējās, lai viņu atceras staltu un spēcīgu - tādu, kurš vadās pēc devīzes: “Gribu, varu, daru!” Viņā mājāja spēcīgs latvietības gēns. Gadu desmitiem ilgā darbošanās folklorā, viņa pilnībā pašdarinātais vīriešu tautastērps, kas radīts kā izrakumos atrastā un restaurētā tautastērpa kopija, nodošanās Latviju svētvietu meklējumiem un nopietnība, ar kādu viņš piegāja visam ar Latviju saistītajam, bija tam gana spilgtas liecības. Mans Vecuzītis pilnīgi noteikti ir viena no manas dzīves bagātībām!

Seno spēkratu atdzimšana

Tiekas ar motormuzeja restauratoru

Pagājušās piektdienas pēcpusdienā Viļakas novada bibliotēkā ciemojās Ceļu satiksmes drošības direkcijas Rīgas Motormuzeja galvenais restaurators, novadnieks GUNĀRS DORTĀNS, kurš klātesošos iepazīstināja ar muzeja darbību un vēsturi, kā arī pastāstīja par savu profesiju un seno spēkratu atdzimšanu.

Ar muzeju – kopš tā dzimšanas

G.Dortāns dzimis un bērnības gadus pavadījis tagadējā Viļakas novada Vecumu pagastā. Arī savu uzstāšanos pieredzējušais motormuzeja speciālists uzsāka, citējot slavenā franču rakstnieka Antuāna de Sent-Ekziperī vārdus: “Es nāku no savas bērnības...” Savukārt kustībā, kas nodarbojas ar senajiem spēkratiem, G.Dortāns iesaistījās jau kopš 1972.gada, kad nodibināja Latvijas Antīko automobiļu klubu. Laika gaitā tā dalībnieki nolēma, ka nepieciešams izveidot arī motormuzeju. Padomju laikos to gan nebija viegli izdarīt, un ceļš līdz tā izveidei bija ērkšķiem klāts. Tomēr 1985.gadā uzsākās motormuzeja celtniecība, bet 1989.gadā to atvēra apmeklētājiem. Savukārt 2013.gadā motormuzejā uzsākās vērienīgi rekonstrukcijas darbi, pēc kuriem seno spēkratu mājvietu atvēra 2016.gada 1.jūlijā. Tagad tas kļuvis par Baltijā lielāko un modernāko vēsturisko spēkratu muzeju, kurā ir vairāk nekā simts senie spēkrati un tajā apskatāma daudzveidīga seno automobiļu kolekcija no visas pasaules, kas stāsta par auto industrijas attīstību 20.gadsimtā. Turklāt Rīgas Motormuzejs, kas savas pastāvēšanas vēsturē saņēmis vairākus apbalvojumus, ir viens no retajiem pasaules auto muzejiem, kas pamatoti var lepoties arī ar profesionālu restaurācijas darbnīcu. Tās pamatā – restauratoru tehniskās spējas, zināšanas, pieredze un, bez šaubām, kaislība pret senajiem spēkratiem. Līdz šim motormuzeja restaurācijas darbnīcā kopumā realizēti vairāk nekā 30 spēkratu restaurācijas projekti, daudzi no tiem - arī ārzemju muzejiem.

G.Dortāns klātesošajiem pastāstīja arī par vairākiem muzejam nozīmīgiem brīžiem. Piemēram, viens no īpašākajiem notikumiem motormuzeja vēsturē bija 2016.gada novembrī, kad viens no muzeja unikālākajiem eksponātiem – 20.gadsimta sākumā latvieša Augusta Krastiņa ASV būvētais auto “Krastin auto” - devās uz Londonu, kur triumfēja Anglijas galvaspilsētas centrā notikušajā elegances konkursā “Regent Street Motor Show Concours d’Elegance” un pievarēja pasaulē senāko motorizēto spēkratu braucienu “Bonhams London to Brighton Veteran Car Run” jeb braucienu “Londona - Braitona”. G.Dortāns bija viens no “Krastin auto” komandas dalībniekiem un ieguldīja lielu darbu Latvijā senākā automobiļa restaurēšanā. Tāpat zīmīgi, ka no 400 brauciena dalībniekiem tikai 100 unikālākajiem spēkratiem ļauts piedalīties minētajā seno spēkratu izstādē. Turklāt “Krastin auto” pārsteidza žūriju ar tā vēsturi, neticamo atrašanās stāstu, profesionālo restaurāciju, kā arī faktu, ka tas ir vienīgais saglabājies šāds eksemplārs pasaulē. Savukārt žūrijas komisijā bija “Royal Automobile Club” biedri, kā arī populārā britu raidījuma “Wheeler Dealers” vadītājs Edd China.

Jāpiebilst, ka tikšanās laikā Viļakas novada bibliotēkā klātesošie ne tikai izmantoja iespēju uzdot jautājumus motormuzeja restauratoram, bet arī dalījās savā pieredzē. Netrūka arī humora. Piemēram, kāda pasākuma apmeklētāja pastāstīja, ka viņai zināmi divi cilvēki, kuri uz jautājumu: “Ko darīsiet šovakar?”, mēdz atbildēt, ka šovakar būs garžā un remontēs mašīnu. Uz jautājumu, kādi plāni rītdienai, atbild, ka arī rīt atradīsies garžā. Savukārt jautāti, ko tad darīs nedēļas nogalē, atbild, ka arī nedēļas nogalē nevarēs satikties, jo jābrauc meklēt rezerves daļas... Savukārt G.Dortāns piebilda, ka to cilvēku ģimenēm un tuviniekiem, kuriem patīk darbs ar automašīnām, spēkratu remontēšana un atjaunošana, ar to jāreķinās, jo tā ir sirdslieta. Viņš arī dalījās ar stāstu, kad kādam vīram nācās pārdot govī, lai par saņemto naudu nopirktu sen kāroto automašīnas motoru: “Ģimenei govys pārdošana, protams, ir zaudējums – gan pienā, gan sviestā. Toties ir motors!” Lūk, tā!

Gandarījumu sniedz mazās uzvaras

Pēc pasākuma sarunā ar laikrakstu “Vaduguns” G.Dortāns pastāstīja, ka katra ciemošanās reize Viļakā allaž ir īpaša. Aizņemties dēļ gan nesānāk atbraukt tik bieži, cik vēlētos, bet pavasarī, rudenī un uz kapusvētkiem gan cenšas atlicināt laiku. Savukārt jautāts, vai pasaulē ir valsts, kuru var dēvēt par seno spēkratu restauratoru meku, G.Dortāns stāsta, ka šī

Viļakas novada bibliotēkā. G.Dortāns (attēlā) stāsta, ka Rīgas Motormuzeju lielā mērā izdevās izveidot, pateicoties talantīgajam bijušajam Latvijas antīko automobiļu kluba vadītājam Viktoram Kulbergam. Muzeja galvenais restaurators tikšanās laikā Viļakas novada bibliotēkā iepazīstināja arī ar viņa sarakstīto grāmatu “Neiespējamā misija” - stāstu par antīko auto pasauli un unikālo antīko spēkratu meklēšanu, atjaunošanu un kolekcionēšanu. Tāpat jāpiebilst, ka Viļakas novada bibliotēkas direktori RUTTU JEROMĀNI (attēlā) ar motormuzeja galveno restauratoru vieno radniecības saites – viņi ir brāļi ar māsu. Viņa atzina, ka, lai arī pati ikdienā nevada auto, kopš tiem laikiem, kad brālis ir Latvijas Antīko automobiļu klubā, ieraugot sena spēkrata fotogrāfiju vai modeli, to nodeva brālim. G.Dortāns arī allaž dalījies ar stāstiem par restauratora darbu un, kā atzīst R.Jeromāne, ikviens ģimenē dzīvo līdzīgu Gunāra darbam un vaļaspriekam.

Kārļa Ulmaņa auto. Rīgas Motormuzejā apskatāmas dažādas ekspozīcijas. Tomēr, kā stāsta G.Dortāns, muzeja rīcībā nebija neviena pārstāvja no pirmskara neatkarības Latvijas braucamajiem. Tādēļ uzsāka meklēt 1930.gadu limuzīna “Cadillac Fleetwood V8 All Weather Phaeton” modeli (attēlā), ar kuru reprezentācijas nolūkos pārvietojās Kārlis Ulmanis. Viņa izmantotais oriģinālais auto gan pazudis bez pēdām. Tāpat izrādījās, ka atrast šāda modeļa auto nebija viegli, jo K.Ulmaņa spēkratam bija reta virsbūve. “Eiropā bija zināmi divi šāda modeļa auto. Viens no tiem - Beļģijas galvaspilsētas Briseles muzejā, kur tas atrodas joprojām, otrs – privātpersonai piederošs Vācijā. Tikai kāds amerikāņu kolekcionārs zināja pateikt, ka viens šāds automobīlis ir vakants Kalifornijā, ASV. Muzeja vadība piekrita pirkt šo auto, lai gan tas daļēji bija pirkums, ko var salīdzināt ar kaķi maisā – pilnībā nebija zināms, vai auto būs tāds, kādu meklējam. Nekļūdiņāties! Notika rūpīgs izpētes darbs, un auto detaļas salikām kopā, lai spēkratu vispār varētu identificēt kā automašīnu. Pēc tam automašīnu nogādājām Latvijā. “Cadillac” atjaunošana bija viens no izaicinošākajiem muzeja restaurācijas projektiem pēdējā desmitgadē, sākot jau ar paša auto transportēšanu no Kalifornijas, ASV, uz Latviju. Darba procesā arī paveicās, ka nenostādāja Mērfija likumi, kad pēdējā brīdī, kad auto restaurēšanas darbi jāpabeidz, kaut kas nokrīt vai noskrāpējas. Pie tā esam pieraduši, bet ar šo auto viss bija kārtībā,” par paveikto gandarīts G.Dortāns.

Viņš piebilst, ka ir informācija, ka arī Viļakā 20.gados bija reģistrēts “Cadillac”, kas piederēja kādam aptiekāram. Turklāt, kā stāsta G.Dortāns, ja K.Ulmanis bijis, piemēram, Viļakā, visticamāk, arī attēlā redzamā modeļa “Cadillac” pārvietojās pa pilsētas ielām. Tas tādēļ, jo braucienos pa Latviju K.Ulmanis devās kādā no pavadošajiem slēgta tipa auto. Savukārt nonākot galapunktā, valsts vadītājs pārsēdās attēlā redzamajā atvērtā tipa “Cadillac” modeļa automašīnā un, kā saka, parādījās tautai.

sfēra bagāta tradīcijām ir Anglijā. Motormuzeja galvenais restaurators uzsver arī lielāko rezerves daļu tirgu Heršijā, ASV, kas atrodas netālu no Vašingtonas. Tas ir milzīgs laukums ar teju vai neskaitāmu daudzumu eksponātu. Lai kaut vai nedaudz aptvertu laukuma izmēru, G.Dortāns min to laiku, kad devās meklēt rezerves daļas “Krastin auto”. Proti, nepietika četru dienu, lai izstaigātu visu rezerves daļu tirgu. “Personīgi man seno spēkratu restaurēšanas darbā vislielāko gandarījumu sniedz ne tik ļoti rezultāts kā pats process. Tajā

ir daudz mazo uzvaru, kad paveikta daļa no plānotā darba un var ķerties klāt nākamajiem. Darbs nav viegls, bet saspringts, kas paņem daudz enerģijas,” stāsta G.Dortāns.

Jāpiebilst, ka pasākuma laikā Viļakas novada bibliotēkā motormuzeja galvenais restaurators arī atklāja, ka nav atmeta doma kādreiz uz Viļaku nogādāt un interesentiem parādīt arī savā īpašumā esošo seno spēkratu - 1929.gada “Buick” no Zviedrijas. Jānovēl G.Dortānam būt tikpat enerģijas pilnam arī turpmāk, un uz tikšanos nākamreiz!

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Balvu novada domē

25.oktobra sēdes lēmumi

Apstiprina noteikumus par prēmijām

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības noteikumus "Par prēmiju piešķiršanas kārtību Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu vadītājiem". Piešķirot prēmiju, vērtēs vadītāja personisko darba ieguldījumu, ņemot vērā šādus kritērijus: attiecīgās izglītības iestādes izglītojamo rezultāti valsts pārbaudes darbos un mācību priekšmetu olimpiādēs un izglītības iestādes mācību gada galveno uzdevumu sasniegšana; inovācijas izglītības iestādes vadības darbā; izglītības iestādes dalība projektos; papildus finanšu piesaiste (sponsoru, mecenātu u.c.); vadītāja tālākizglītība, pieredzes apmaiņa skolas darbības organizēšanas jautājumos; vadītāja un attiecīgās izglītības iestādes sadarbība ar pašvaldību un citām iestādēm; izglītības iestādes īpašie piedāvājumi. Katru gadu no ietaupītajiem darba samaksai paredzētajiem budžeta līdzekļiem vadītājam varēs piešķirt prēmiju, nepārsniedzot 10% no attiecīgās izglītības iestādes ietaupītajiem darba samaksai paredzētajiem valsts budžeta dotācijai līdzekļiem.

Izdarija grozījumus skolas nolikumā

Izdarija grozījumus Bērzpils vidusskolas nolikumā, kas paredz no izglītības iestādē īstenojamajām izglītības programām izslēgt speciālās pamatizglītības programmu izglītojamajiem ar garīgās attīstības traucējumiem.

Apstiprina lokālplānojuma redakciju

Deputāti apstiprināja lokālplānojuma "Lokālplānojums nekustamajam īpašumam Bērzpils ielā 30, Balvos, Balvu novadā" redakciju.

Izdara grozījumus lēmumā

Piekrita izdarīt grozījumus Balvu novada domes 2018.gada 12.jūlija lēmumā "Par zemes ierīcības projekta apstiprināšanu nekustamajam īpašumam "Ozolnieki" Balvu novada Briecuciema pagastā", kas paredz zemes vienībai Nr.1 piešķirt nosaukumu "Jaunozolnieki" un lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība", bet zemes vienībai Nr.2 saglabāt nosaukumu "Ozolnieki" un lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība.

Nodos atsavināšanai "San-TEX" mantu

Nolēma nodot atsavināšanai šādu Balvu pašvaldības aģentūras "SAN – TEX" kustamo mantu: automašīnu "VW Passat Variant" (1990.izlaiduma gads); traktora piekabi (1988.izlaiduma gads); traktora piekabi pašbūvētu (2002.izlaiduma gads); traktora piekabi "Teileris" (1986.izlaiduma gads); traktora piekabi (1998.izlaiduma gads).

Nodos garāžu atsavināšanai

Deputāti piekrita nodot atsavināšanai nekustamo īpašumu - garāžu Nr.164 Daugavpils ielā 72, Balvos, 19,7m² platībā. Uzdeva Īpašumu privatizācijas un atsavināšanas komisijai pasūtīt tirgus vērtības noteikšanas lietu un izstrādāt izsoles noteikumus.

Nodos nomā garāžu

Nolēma nodot nomā nedzīvojamo telpu - garāžu Nr.6 Liepu ielā 1B, Balvos, 30,6 m² platībā. Uzdeva Balvu novada pašvaldības Saimnieciskajai nodaļai izstrādāt nomas tiesību izsoles noteikumus un nomas līguma projektu.

Slēgs ceļa servitūta līgumu

Nodibināja reālservitūtu - ceļa servitūtu zemes vienībā Vectilžas pagastā par labu nekustamajam īpašumam "Jaunkalti", Vectilža, Vectilžas pagastā, piešķirot tiesību uz braucamo ceļu 124 m garā posmā ne mazāk kā 4,5 m platumā un 190 m garā posmā ne mazāk kā 2,25 m platumā. Slēgs ceļa servitūta līgumu uz nenoteiktu laiku ar Larisu Madernieci par noteiktā reālservitūta - ceļa servitūta nodibināšanu.

Precizē platības

Nolēma precizēt platības Tilžas Debesbraukšanas pareizticīgo draudzei piederošajām zemes vienībām Tilžas pagastā: no 2,3 ha uz 4,8 ha; no 6,5 ha uz 4,38 ha; no 17 ha uz 15,62ha; 12,2 ha uz 11,31 ha; no 3,5 ha uz 2,56 ha. Tāpat precizēja dzīvokļa Nr.25 Tautas ielā 2, Balvos, platību no 59,83 m² uz 61,70 m² un dzīvokļa Nr.52 Daugavpils ielā 41, Balvos, platību no 44,72 m² uz 46,80 m².

Nosaka maksu garāžu lietotājiem

Izdarija grozījumus Balvu novada domes 2018.gada 9.augusta lēmumā "Par zemes nomas maksas noteikšanu Balvu pilsētā" un noteica garāžu īpašniekiem, tiesiskajiem valdītājiem un lietotājiem, kuru garāžas atrodas uz zemes gabaliem Daugavpils ielā 72, Daugavpils ielā 83, Stacijas ielā 16A, Dārza ielā 7 un Lauku ielā 23B, Balvos, zemes nomas maksu garāžu uzturēšanai un apsaimniekošanai EUR 28 (bez PVN) gadā.

Nodod medību tiesības

Nodeva medību tiesības biedrībai "Mednieku un maksšķerņieku klubs "Bebūtis"" Balvu novada pašvaldībai piekritīgajās un rezerves zemes fonda zemes vienībās Tilžas pagastā 596,90 ha kopplatībā un Balvu pagastā 19,88 ha kopplatībā. Medību tiesību nomas līgumu slēgs uz 12 gadiem, nomas maksa gadā - EUR 0,30 ar PVN par hektāru.

Piešķir finansējumu

Piešķīra no Balvu novada pašvaldības 2018.gada apstiprinātajiem līdzekļiem neparedzētajiem gadījumiem EUR 6 478: Balvu novada pašvaldības aģentūrai "SAN - TEX" - EUR 3000 Latvijas simtgades jubilejas pilsētas noformējumam; Balvu Valsts ģimnāzijai - EUR 679 siltummezgla apkures izplēšanas trauku nomaiņai skolas un internāta ēkās; Balvu Kultūras un atpūtas centram - EUR 2 799 pasākumu izdevumu finansēšanai. Tāpat piešķīra no Balvu novada pašvaldības 2018.gada pamatbudžeta līdzekļiem, samazinot pamatbudžeta līdzekļu atlikumu uz gada beigām: Balvu Valsts ģimnāzijas sporta laukuma žoga izbūvei - EUR 13 450; dekoru un izgaismojuma iegādei Balvu pilsētas skvēram - EUR 20450.

Atkārtoti atsavinās dzīvokļus

Nolēma atkārtoti atsavināt, samazinot sākumcenu līdz 20%, atklātā mutiskā izsolē Balvu novada pašvaldībai piederošo nekustamo īpašumu - dzīvokli Nr.1 Dzirnāvu ielā 3, Balvos, kas sastāv no vienistabas dzīvokļa 35,2 m² platībā. Apstiprināja nekustamā īpašuma sākumcenu EUR 555, izsole notiks 18.decembrī. Tāpat atsavinās atklātā mutiskā izsolē dzīvokli Nr.24 Brīvības ielā 45, Balvos, kas sastāv no trīsistabu dzīvokļa 59,47 m² platībā un palīgēkām. Sākumcena - EUR 850, izsole notiks 18.decembrī. Atklātā izsolē atsavinās arī dzīvokli Nr.8 Pansionāta apbraucamajā ielā 2, Celmenē, Kubulu pagastā, kas sastāv no vienistabas dzīvokļa 39,9 m² platībā. Sākumcena - EUR 970, izsole notiks 18.decembrī.

Izolē iznomās telpu

Iznomās mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nedzīvojamo telpu - garāžu Tirdzniecības ielā 7, Balvos, 22 m² platībā. Noteica nosacīto nomas maksu - EUR 0,94/m² mēnesi bez PVN. Izsole notiks 12.novembrī.

Dzēsis parādus

Nolēma dzēst nekustamā īpašuma nodokļa parādus: AS "Balvu Maižnieks" par īpašumu Liepu ielā 3, Balvos, EUR 4335,77 un EUR 3819,06, kā arī nokavējuma naudu - EUR 516,71; SIA "JUEMI" par īpašumu Brīvības ielā 1K, Balvos, EUR 2604,62 un EUR 1859,57, kā arī nokavējuma naudu - EUR 745,05; SIA "LATVIJAS ĪPAŠUMI" par īpašumu "Upe", Balvu pagastā, EUR 33,01 un EUR 22,57, kā arī nokavējuma naudu - EUR 10,44; SIA "Priežukalns M" par īpašumiem "Kurmis", Kubulu pagastā un "Priežukalns" Kubulu pagastā - EUR 2452,69 un EUR 1483,80, kā arī nokavējuma naudu - EUR 968,89; SIA "UNIVERSĀLIE NAMI" par īpašumu "Ezerkrasti 2005" Balvu pagastā - EUR 105,48 un EUR 71,12, kā arī nokavējuma naudu - EUR 34,36.

Apstiprina zemes ierīcības projektu

Apstiprināja zemes ierīcības projektu nekustamā īpašuma "Priedes" Lazdulejas pagastā sadalīšanai četrās zemes vienībās: zemes vienībai Nr.1 un uz tās atrodošajām ēkām piešķīra nosaukumu "Tīrums" un adresi "Tīrums", Lazdulejas pagasts, un noteica lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība; zemes vienībai Nr.2 un uz tās atrodošajai ēkai piešķīra nosaukumu "Priežu māja" un adresi "Priežu māja", Lazdulejas pagasts, un noteica lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība; zemes vienībai Nr.3 un uz tās atrodošajām ēkām saglabāja nosaukumu "Priedes" un mainīja adresi no "Priedes", Priedes, Lazdulejas pagasts, uz "Priedes", Lazdulejas pagasts, un noteica lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība; zemes vienībai Nr.4 piešķīra nosaukumu "Skujas" un noteica lietošanas mērķi - zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir mežsaimniecība.

Nosaka ūdens patēriņa normu

Saistošajos noteikumos noteica ūdens patēriņa normu komercuzskaitē: dzīvokli vai individuālajā mājā, kurā ir centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija, viena iedzīvotāja ūdens patēriņš diennakti ir 200 litri, no kuriem 87 litri ir karstais ūdens.

Apstiprina izdevumu tāmi

Apstiprināja Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu izdevumu tāmi pašvaldību savstarpējiem norēķiniem par izglītības iestāžu sniegtajiem pakalpojumiem 2018.gadā.

Audzēkņu skaits pamata un vispārējās izglītības iestādēs uz 01.01.2018: Balvu Valsts ģimnāzija - 297; Balvu Profesionālā un vispārīgglītojošā vidusskola - 260; Balvu pamatskola - 446; Bērzpils vidusskola - 138; Bērzpils vidusskolas Krišjāņu filiāle - 9; Stacijas pamatskola - 74; Stacijas pamatskolas Viksnas filiāle - 56; Tilžas vidusskola - 112; Tilžas vidusskolas Vectilžas pirmsskolas grupa - 11. Izmaksas uz vienu audzēkni gadā (EUR): Balvu Valsts ģimnāzija - 827,25; Balvu Profesionālā un vispārīgglītojošā vidusskola - 1013,81; Balvu pamatskola - 420,46; Bērzpils vidusskola - 1231,20; Bērzpils vidusskolas Krišjāņu filiāle - 3914,98; Stacijas pamatskola - 1578,37; Stacijas pamatskolas Viksnas filiāle - 1557,21; Tilžas vidusskola - 1005,31; Tilžas vidusskolas Vectilžas pirmsskolas grupa - 3175,30. Audzēkņu skaits pirmsskolas izglītības iestādēs uz 01.01.2018: Balvu pirmsskolas izglītības iestāde "Pīlādzītis" - 219; Balvu pirmsskolas izglītības iestāde "Sienāzītis" - 139; Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestāde - 29; Kubulu pirmsskolas izglītības iestāde "Ieviņa" - 60; Tilžas pirmsskolas izglītības iestāde - 31. Izmaksas uz vienu audzēkni gadā (EUR): Balvu pirmsskolas izglītības iestāde "Pīlādzītis" - 1504,93; Balvu pirmsskolas izglītības iestāde "Sienāzītis" - 1586,57; Bērzkalnes pirmsskolas izglītības iestāde - 2087,34; Kubulu pirmsskolas izglītības iestāde "Ieviņa" - 2455,81; Tilžas pirmsskolas izglītības iestāde - 2346,86.

Apstiprina nolikumu par apbalvojumiem

Apstiprināja nolikumu "Par Balvu novada Domes apbalvojumiem un to piešķiršanas kārtību". Balvu novada Domes apbalvojumi (nozīmīguma secībā): "Balvu Goda pilsonis" - Balvu novada domes dibināts apbalvojums, ko piešķir ar Domes lēmumu; Atzinības raksts - rakstisks apbalvojums, ko piešķir ar domes lēmumu; Pateicības raksts - zemākās pakāpes rakstiska apbalvojuma veids pēc Atzinības raksta, lēmumu par Pateicības raksta piešķiršanu pieņem domes priekšsēdētājs vai priekšsēdētāja vietnieks domes priekšsēdētāja prombūtnes laikā. Piešķirot apbalvojumu "Balvu Goda pilsonis", piešķirs naudas balvu Latvijas Republikā noteiktās vienas minimālās mēnešalgas apmērā attiecīgajā gadā (pēc Latvijas Republikas likumdošanā noteikto nodokļu nomaksas). Atzinības rakstu vienai personai piešķirs ne biežāk kā reizi piecos gados.

GODA PILSONA APLIECĪBAS DIZAINS**Deputāta komentārs****Kā tiek sagatavoti lēmumprojekti?**

No 25.oktobrī notikušās Balvu novada domes sēdes darba kārtības 49 jautājumiem un papildus darba kārtībā iekļautajiem 4 jautājumiem uzmanības vērti/izceļami, manuprāt, ir trīs jautājumi - "Par prēmiju piešķiršanas kārtību Balvu novada pašvaldības izglītības iestāžu vadītājiem"; "Par lokālplānojumu nekustamajam īpašumam Bērzpils ielā 30, Balvos, apstiprināšanu" un "Par finansējuma piešķiršanu no finanšu līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem".

SANDIS PŪKS

* Turpinājums 14.lpp.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Tiesu lietas

Rēzeknes tiesas Balvos kalendārs novembrī

Laiks	Dalībnieki	Būtība	Tiesneši
12.novembrī 10.00	JEVGĒNIJS ČIŽEVSKIS KL 218.p.2.d.	- par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu, ja ar to nodarīti zaudējumi valstij vai pašvaldībai lielā apmērā	Simona Gmireka
15.novembrī 10.00	OSKARS DZENIS KL 262.p.2.d.; KL 260.p.3.d.; KL 312.p.	- par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts viegls miesas bojājums; par ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšanu, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tā izraisījusi divu vai vairāku cilvēku nāvi; par izvairīšanos no brīvības atņemšanas vai tiesību ierobežošanas soda izciešanas	Aija Jermacāne Simona Gmireka
20.novembrī 10.00	SERGEJS TRAHNOVS	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Simona Gmireka
27.novembrī 10.00	EDGARS TEILĀNS KL 218.p.2.d.	- par izvairīšanos no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas vai par ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšanu vai samazināšanu, ja ar to nodarīti zaudējumi valstij vai pašvaldībai lielā apmērā	Simona Gmireka
30.novembrī 9.30	PJOTRS SITKO KL 180.p.1.d.	- par zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nelielā apmērā	Simona Gmireka
30.novembrī 11.00	ARMANDS KOZLOVSKIS	nav minēts; atklāta tiesas sēde	Simona Gmireka

Civillietas. Novembrī Rēzeknes tiesā Balvos plānots izskatīt civilprocesus par parāda piedziņu, vienkāršotas procedūras lietu par naudas piedziņu, līguma izbeigšanas paziņojuma atzišanu par spēkā neesošu, braucamā servitūta nodibināšanu, zaudējumu piedziņu, maza apmēra prasību par nauda piedziņu, kopīpašuma lietošanas un uzturēšanas kārtības noteikšanu, pirkuma līguma atzišanu par noslēgtu, īpašuma tiesību atzišanu, autortiesību pārkāpumu, zaudējuma atlīdzību un pienākuma uzlikšanu. Vairākas civillietas ir slēgtas tiesas sēdes, par kurām informācija nav izpaužama.

Informē policija

Bojā automašīnas un saduras ar zirgu

No 15. līdz 22.oktobrim Valsts policijas Balvu iecirkņa apkalpojamajā teritorijā (Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadi) sastādīti četri protokoli par atrašanos alkohola reibumā sabiedriskā vietā, divi protokoli - par sīkā huligānisma gadījumiem un reģistrēti deviņi ceļu satiksmes negadījumi bez cietušajiem. Tāpat policijas darbinieki astoņas reizes izbrauca uz ģimenes vai sadzīves rakstura konfliktu gadījumiem. Savukārt par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā sodīti pieci cilvēki.

Izvairās no soda izciešanas

14.oktobrī Viļakas novadā 1988.gadā dzimis vīrietis vadīja transportlīdzekli "Mazda" 2,60 promiļu alkohola reibumā un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām. Tādējādi vīrietis izvairījās no tiesību ierobežojoša soda izciešanas. Uzsākts kriminālprocess.

Sadursme ar zirgu

15.oktobrī Viļakas novada Šķilbēnu pagastā 1963.gadā dzimusi sieviete vadīja automašīnu "Volkswagen" un sadūrās ar zirgu, kas staigāja pa ceļa vidu. Negadījuma rezultātā cieta zirgs un bojāta automašīna. Uzsākta administratīvā lietvedība.

Dzērumā ie brauc grāvi

15.oktobrī pēc mediķu palīdzības griezās 1984.gadā dzimis vīrietis, kurš vadīja velosipēdu un ie brauca grāvī. Vīrietis atradās 2,23 promiļu alkohola reibumā. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Kunga prātā sabiedriskā vietā

16.oktobrī Balvos 1974.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā dzērumā - 3,85 promiļu reibumā.

18.oktobrī Balvu pagastā 1954.gadā dzimis vīrietis atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā dzērumā - 2,54 promiļu reibumā.

20.oktobrī Balvos 1989.gadā dzimusi sieviete atkārtoti gada laikā atradās sabiedriskā vietā dzērumā - 2,75 promiļu reibumā. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Zog alkoholu

16.oktobrī Viļakā nenoskaidrota persona veikalā nozaga degvīnu.

16.oktobrī Viļakā 1953.gadā dzimis vīrietis veikalā nozaga pudeli ar alkoholu. Abos gadījumos uzsākti kriminālprocesi.

Izvairās no sadursmes

17.oktobrī Viļakas novada Medņevas pagastā 1954.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Mercedes Benz" un, izvairoties no sadursmes ar meža dzīvnieku, nobrauca no ceļa braucamās daļas grāvī.

Bojā automašīnas

17.oktobrī Rugāju novada Lazdukalna pagastā 1993.gadā dzimis vīrietis konstatēja, ka nenoskaidrotos apstākļos sabojāta viņam piederošā automašīna "BMW". Policija skaidro notikumu.

20.oktobrī Viļakas novada Šķilbēnu pagastā konstatēts, ka automašīnai "Honda" bojāti stikli. Uzsākts kriminālprocess.

20.oktobrī Balvos nenoskaidrota persona sabojāja automašīnas "Volvo" aizmugurējo labo lukturi. Uzsākts kriminālprocess.

Divu auto sadursme

18.oktobrī Rugāju novada Lazdukalna pagastā 1995.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Mitsubishi" un sadūrās ar automašīnu "Volvo" (tās piekabi), kuru vadīja 1984.gadā dzimis vīrietis. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Brauc skurbulī

21.oktobrī Balvu novada Kubulu pagastā 1977.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volkswagen" 1,57 promiļu reibumā.

17.oktobrī Balvu novada Bērzkaines pagastā 1970.gadā dzimis vīrietis vadīja velosipēdu 2,23 promiļu alkohola reibumā.

17.oktobrī Viļakas novada Susāju pagastā 1987.gadā dzimis vīrietis vadīja automašīnu "Volkswagen" 2,02 promiļu alkohola reibumā.

21.oktobrī Baltinavā 1995.gadā dzimis vīrietis vadīja mopēdu "Yinling" 0,53 promiļu alkohola reibumā un bez valsts reģistrācijas numura. Visos gadījumos sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli.

Aktuāli

Ugunsdrošības seminārs

Seminārā. VUGD
Latgales reģiona
Balvu daļas
inspektors Uldis
Keišs.

Foto - A.Ločmelis

P a g ā j u š a j ā
piektdienā Valsts
ugunsdzēsības un
glābšanas dienesta
(VUGD) Latgales
reģiona brigādes
Balvu daļā notika
informatīva lekcija
par ugunsdrošību.

Jau nepilnus divus gadus objektu ugunsdrošības nodrošināšanai piemēro Ministru kabineta 2016.gada 19.aprīļa noteikumos Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi" noteiktās ugunsdrošības prasības. VUGD turpina papildināt objektu atbildīgo personu zināšanas par ugunsdrošības prasībām un informatīvajos semināros aicina piedalīties Latgales reģiona objektu atbildīgās personas un citus interesentus.

Seminārā Balvos ar lekciju uzstājās VUGD Balvu daļas inspektors ULDIS KEIŠS. Tajā tika apskatīts plašs tematu loks. Lekcijas sākumā klātesošie tika iepazīstināti ar ugunsgrēku, cietušo, bojāgājušo un ugunsgrēku dažādos objektos skaitu Latvijā. Piemēram, pēdējo piecu gadu laikā visā valstī vidēji gadā notikuši aptuveni 10 062 ugunsgrēki, cietuši - 304 cilvēki, bet gājuši bojā - 92 cilvēki. Lielākoties ugunsgrēku cēlonis (60,81%) bijusi neuzmanīga apiešanās ar uguni, arī ugunsgrēki no elektroierīcēm, apkures, tišas dedzināšanas un bērnu rotaļām ar uguni. Tāpat seminārā atgādināja par ugunsdrošību telpās. Proti, objekta ugunsdrošības instrukcijā noteikts, ka nodarbinātajiem aizliegts cilvēku evakuācijai paredzētās durvis atvērt ar aizdariem, aizbīdņiem un slēdzenēm, pārbūvēt evakuācijas ceļus, kā arī izmainīt to apdari, dekorāciju, grīdas segumu (pārklājumu). Svarīgi ievērot arī to, ka evakuācijas ceļa brīvajam platumam jābūt ne mazāk kā 1,20 metri. Visbeidzot bez daudziem citiem tematiem tika apspriests arī par, piemēram, materiālo vērtību evakuāciju. U.Keišs pastāstīja, ka materiālās vērtības evakuē, ja to evakuācija neapdraud cilvēku dzīvību, veselību un netraucē cilvēku evakuācijai; ugunsgrēka gadījumā objekta atbildīgā persona sniedz informāciju VUGD amatpersonām par glābjamajām materiālajām vērtībām; lai nodrošinātu materiālo vērtību saglabāšanu, objekta atbildīgajai personai jānodrošina materiālo vērtību glabāšanas vieta, paredzot to ar rīkojumu un par to informējot nodarbinātos.

Vai zināji?

- Latvijā vienotais ārkārtas palīdzības izsaukumu numurs 112 darbojas kopš 1997.gada novembra.
- Zvanot uz tālruņa numuru 112, iespējams izsaukt nepieciešamo operatīvo dienestu visā Eiropas Savienībā.
- Zvanot uz 112, var izsaukt ugunsdzēsējus glābējus, Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestu, Valsts policiju un gāzes dienestu.
- 112 zvanu centri izvietoti piecos Latvijas reģionos.
- Tajos četrās maiņās strādā 112 dispečeri.
- Dienā dispečeri atbild vidēji uz 3300 zvaniem.
- Gadā uz šo numuru tiek saņemti vairāk nekā 1,2 miljoni zvanu.

Informē robežsardze

Izmaiņas darba laikā

Valsts robežsardze informē, ka no 28.oktobra līdz nākamā gada marta pēdējai svētdienai Pededzes robežšķērsošanas vietas darba laiks būs no pulksten 7 līdz 19.

Informē ugunsdzēsēji

Deg automašīna

27.oktobrī pulksten 15.49 saņemts izsaukums uz Jaunatnes ielu Viļakā, kur blakus Miera kapiem 0,5 m² platībā dega vieglā automašīna. Ugunsgrēka iespējams iemesls - elektroinstalācijas īssavienojums. Cietušo nav.

Pērk

Z.s "Strautiņi"
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparrade.lv

SIA "LATVIJAS GAĻA" **iepērk**
liellopus, jauniņus, aitas,
zirgus. Samaksa tūlītēja.
Svari. Tālr. 28761515.

SIA "Lauku Miesnieks"
iepērk mājlopus.
Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

Pērk
Cirsmas, meža ipašumus,
izstrādes tiesības, neizpirktus un
citādi apgrūtinātus ipašumus.
Ātra izvērtēšana.
AUGSTAS CENAS. Tūlītēja samaksa.
26563153

Dažādi

Apsardzes kursi.
Tālr. 26336910.

Piegādā smilti, granti.
Tālr. 29433126.

Pērk Balvos mežus, cirsmas.
Tālr. 29419597.

Pērk mežu ar zemi un
cirsmas izstrādei. Tālr. 27876697.

SIA "MEŽA APSAIMNIEKOTĀJS"
PĒRK MEŽUS AR ZEMI UN
CIRSMAS. TĀLR. 26106 212.

Pērk traktoru T-16; T-25; T-40;
MTZ-52/80/82. Traktora piekabi.
Tālr. 29485804.

SIA "Senlejas" **iepērk liellopus, teļus**
un jērus. BIO liellopiem augstas
cenas! Samaksa tūlītēja.
Tālr. 62003939.

Pērk motociklu Jawa un rezerves
daļas, dokumentus.
Tālr. 27802708.

iepērkam ābolus Kubulos.
Cena 70 EUR/tonna.
Tālr. 26525673.

Pērk visa veida meža ipašumus.
Tālr. 29220012.

PIEGĀDĀJAM
ŠKEMBAS

(jebkuras frakcijas, skalotas, neskalotas).
Jebkādā daudzumā (min. 25 tonnas).
Tālr. 29113399.

Piedāvā darbu

MEKLĒJAM FRIZIERI!
2.novembrī Balvos, Tautas 1, durvis
vērs jauns skaistumkopšanas
salons "MERAKI".
Ja vēlies pievienoties mūsu
komandai, zvani - 26605013.

Pārdod

Z/S "Ievulejas" Viļakā, Parka 22,
pārdod ĀBOLUS un BUMBIERUS.
Tālr. 26145934.

Pārdod sausu, skaldītu malku ar
piegādi. Tālr. 26425960.

Piedāvā kūtsmēslus.
Tālr. 26431999.

Pārdod 1-istabas dzīvokli 3. stāvā.
Tālr. 26893467.

Pardod sivēnus (bioloģiskie).
Tālr. 26233739, 64563506.

Pārdod Seat Cordoba, 1.4B,
2001.g., TA 10.09.2019., EUR 1600.
Tālr. 26318446.

Apsveikumi

To mīlas ugunītiņu, kas jums sirdī krita,
No visiem dzīves vējiem sargājiet.
Mīļi sveicam **Māriņi** un **Andi Leišavniekus**,
kopējo dzīves taku sākot!
Barinsku, Bikaviņu, Kacēnu ģimenes un Alla

Prieku kā saules glāstu
ik ritu no jauna rast.
Un laimi ikdienas stāstā
allaž nosargāt prast.

Veselību, milestību, darba sparū un možu garu vēlam
Inesei Dvinskai jubilejā!

Vera, Anna, Inta

Lauj, zeme, lai vēl ilgi varu
Pa taviem ceļiem mīlot iet,
Lai manas kājas ziedi aizskar
Un tavi putni sirdij dzied.

(J.Silazars)

Veselību, dzīvesprieku, veiksmi **Jurim Circenim**
dzīves jubilejā!

Novēlam - NE PŪKAS, NE SPALVAS!
Andris, Ivo, Elmārs, Oļģerts, Vilmārs ar ģimenēm

Ikvienam ir iespēja isi un konkrēti
pateikt paldies kādam labvēlim,
sponsoram, atbalstītājam, palīgam.
Dārgi tas nemaksās - tikai 3 eiro par
25 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

No sirds pateicamies pansionāta "Balvi"
lielajai saimei par veltīto iedziļību, laipnību,
sirdsmīlestību saviem iemītniekiem. Lai arī
turpmāk Jums veicas šajā neiedomājami
grūtajā darbā.

Zoja Kļaviņa, Larisa Stavinska,
Skaidrite Babkina

Dievkalpojumi novembrī

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Balvos - 1.novembrī - Visu Svēto diena (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 7.30 un plkst. 18.00 kopīga Psalmu dziedāšana par mirušajiem baznīcā; plkst. 11.00; 2.novembrī - Visu Ticīgo mirušo piemiņas diena, Sv.Mise - plkst. 7.30, plkst. 11.00 un Sv.Mise plkst. 16.00 (par visiem mirušajiem, kas apbedīti Balvu-Rožu kapos); 4.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXI svētdiena,

Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 8.novembrī - Visu Ticīgo mirušo piemiņas dienas oktāvas noslēgums - plkst. 17.30 Rožukronis un Sv.Mise plkst. 18.00 par visiem mirušajiem ticīgo nodoms; 11.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXII svētdiena, Sv.Mise plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 18.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXIII svētdiena, Latvijas Neatkarības proklamēšanas diena, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00; 25.novembrī - Mūsu Kungs Jēzus Kristus - Vispasaules Karalis, svētdienas ziedojumi RGS uzturēšanai, Sv.Mise - plkst. 8.00 un plkst. 11.00.

Balvu pansionātā - 1.novembrī - Visu Svēto diena (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 14.00; 11.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXII svētdiena, Sv.Mise plkst. 14.00; 25.novembrī - Mūsu Kungs Jēzus Kristus - Vispasaules Karalis, svētdienas ziedojumi RGS uzturēšanai, Sv.Mise - plkst. 14.00.

Sprogu baznīcā - 4.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXI svētdiena, Sv.Mise - plkst. 14.00; 18.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXIII svētdiena, Latvijas Neatkarības proklamēšanas diena, Sv.Mise - plkst. 14.00.

Šķilbēnos - 1.novembrī - Visu Svēto diena - plkst. 9.00; 2.novembrī - Visu ticīgo mirušo piemiņas diena - plkst. 9.00; 4.novembrī - mēneša pirmā svētdiena - plkst. 9.00; 11.novembrī - Lāčplēša diena - plkst. 9.00; 18.novembrī - Latvijas Republikas proklamēšanas diena - plkst. 9.00; 25.novembrī - Mūsu Kungs Jēzus Kristus, Vispasaules Karalis - plkst. 9.00.

Baltinavā - 1.novembrī - Visu Svēto diena - plkst. 11.30; 2.novembrī - Visu ticīgo mirušo piemiņas diena - plkst. 11.30; 4.novembrī - mēneša pirmā svētdiena - plkst. 11.30; 11.novembrī - Lāčplēša diena - plkst. 11.30; 18.novembrī - Latvijas Republikas proklamēšanas diena - plkst. 11.30; 25.novembrī - Mūsu Kungs Jēzus Kristus, Vispasaules Karalis - plkst. 11.30.

Tilzā - 1.novembrī - Visu Svēto diena - plkst. 14.30; 2.novembrī - Visu ticīgo mirušo piemiņas diena - plkst. 14.30;

4.novembrī - mēneša pirmā svētdiena - plkst. 14.30; 11.novembrī - Lāčplēša diena - plkst. 14.30; 18.novembrī - Latvijas Republikas proklamēšanas diena - plkst. 14.30; 25.novembrī - Mūsu Kungs Jēzus Kristus, Vispasaules Karalis - plkst. 14.30.

Bēržos - 1.novembrī - Visu Svēto diena - plkst. 9.30; 2.novembrī - Visu Ticīgo mirušo piemiņas diena - plkst. 9.30; 4.novembrī - I mēneša svētdiena - plkst. 9.30; 11.novembrī plkst. 10.00; 18.novembrī plkst. 9.30; 25.novembrī plkst. 10.00.

Skujietniekos - 17.novembrī plkst. 15.00.

Augustovā - 1.novembrī - Visu Svēto diena - plkst. 12.00; 2.novembrī - Visu Ticīgo mirušo piemiņas diena - plkst. 12.00; 4.novembrī - I mēneša svētdiena - plkst. 12.00; 18.novembrī plkst. 12.00.

Rugājos - 1.novembrī - Visu Svēto diena - plkst. 14.00; 2.novembrī - Visu Ticīgo mirušo piemiņas diena - plkst. 14.00; 4.novembrī - I mēneša svētdiena - plkst. 14.00; 18.novembrī plkst. 14.00.

Krišjānos - 2.novembrī - Visu Ticīgo mirušo piemiņas diena - plkst. 16.00; 11.novembrī plkst. 13.00; 25.novembrī plkst. 13.00.

Kupravā - svētdienās plkst.12.00.

Viļakā - 1.novembrī - Visu Svēto diena (obligātas svinības), Sv.Mise - plkst. 11.00 baznīcā un Sv.Mise plkst. 18.00 klostera telpās; 2.novembrī - Visu Ticīgo mirušo piemiņas diena, Sv.Mise - plkst. 11.00 baznīcā un Sv.Mise plkst. 18.00 klostera telpās; 4.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXI svētdiena, rožukronis par mirušajiem - plkst. 10.20 un saliktā Sv.Mise par mirušajiem plkst. 11.00 baznīcā un Sv.Mise plkst. 18.00 klostera telpās; 11.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXII svētdiena, Sv.Mise - plkst. 11.00 baznīcā ekumēniskais dievkalpojums par Latviju - plkst. 14.00 baznīcā, Sv.Mise plkst. 18.00 klostera telpās; 16.novembrī - Gaismas dāvana Latvijai, Sv.Mise - plkst. 18.00 baznīcā (vitrāžas izgaismošana); 18.novembrī - parastā liturģiskā laikposma XXXIII svētdiena, Latvijas Neatkarības proklamēšanas diena, Sv.Mise - plkst. 11.00 baznīcā un Sv.Mise plkst. 18.00 klostera telpās; 25.novembrī - Mūsu Kungs Jēzus Kristus - Vispasaules Karalis (ziedojumi garīgā semināra uzturēšanai), Sv.Mise - plkst. 11.00 baznīcā un Sv.Mise plkst. 18.00 klostera telpās.

LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos - 4.novembrī - svētdienas dievkalpojums

(sadrudzība) - plkst. 10.00; 11.novembrī - Lāčplēša dienas ģimeņu dievkalpojums - plkst. 10.00; 18.novembrī - Valsts simtgades dievkalpojums - plkst. 10.00; 25.novembrī - Mīrušo piemiņas dienas dievkalpojums - plkst. 10.00.

Tilzā - 11.novembrī - Valsts simtgadei veltīts svētku dievkalpojums - plkst. 16.00; 25.novembrī - Mīrušo piemiņas dienas dievkalpojums - plkst. 13.00.

Viļakā - 11.novembrī - Valsts simtgades svētku dievkalpojums - plkst. 12.00; 11.novembrī - ekumēniskais svētku dievkalpojums Viļakas Romas katoļu baznīcā - plkst. 14.00; 25.novembrī - Mīrušo piemiņas dienas dievkalpojums - plkst.17.00.

Kārsavā - 4.novembrī - Mīrušo piemiņas dienas dievkalpojums - plkst. 15.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Viļakā - dievkalpojumi notiek svētdienās plkst. 9.00; 3.novembrī - aizlūgums par mirušajiem plkst. 8.00; 21.novembrī plkst. 9.00.

Šķilbēnos - 3.novembrī - aizlūgums par mirušajiem plkst. 13.00; 24.novembrī plkst. 10.00.

Baltinavā - 13.novembrī - aizlūgums par mirušajiem plkst. 15.00.

Rugāji - 4.novembrī - aizlūgums par mirušajiem plkst. 15.00.

Svecīšu vakari

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Balvu un Sprogu katoļu draudžu kapsētās:

1.novembrī plkst. 17.00 Začu kapos; 2.novembrī plkst. 18.00 Balvu-Rožu kapos; 3.novembrī plkst. 15.00 Dūrupes kapos un plkst. 16.00 Salmaņu kapos.

Bēržu, Augustovas, Krišjāņu un Rugāju katoļu draudžu kapsētās:

3.novembrī plkst. 13.00 Čušļu kapos, plkst. 15.00 Silenieku kapos un plkst. 17.00 Cepurnieku kapos; 10.novembrī plkst. 13.00 Reibāņu kapos, plkst. 14.30 Bolupes kapos un plkst. 16.00 Vārnienes kapos.

Tilzas draudžu kapsētās:

3.novembrī plkst. 12.00 Kāpessila kapos, plkst. 14.00 Lutanāņu kapos un plkst. 16.00 Rangaču kapos; 10.novembrī plkst. 12.00 Ūdrenes kapos, plkst. 14.00 Purviņu kapos un plkst. 16.00 Runcenes kapos.

